Rok VI. Nr. 5.

DZIENNIK URZĘDOWY

Wydziału Oświecenia Publicznego

Województwa Śląskiego

KATOWICE. 31. maja 1929.

TREŚĆ:

Rozporządzenia i okólniki.

Poz. 82.

Pismo P. Prezydenta Rzeczypospolitej do Pana D-ra Kazimierza Świtalskiego o zwolnieniu go z urzędu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Do Pana
D-ra KAZIMIERZA ŚWITALSKIEGO,
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego,
w Warszawie.

Przychylając się do przedstawionej mi prośby o dymisję, zwalniam Pana z urzędu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Warszawa, dnia 13 kwietnia 1929 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) **I. Mościcki.**

Prezes Rady Ministrów:
(—) **K. Bartel.**

83.

Pismo P. Prezydenta Rzeczypospolitej do Pana Sławomira Czerwińskiego, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o mianowaniu go Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Do Pana
SŁAWOMIRA CZERWIŃSKIEGO
Podsekretarza Stanu w Mnisterstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
w Warszawie.

Mianuję Pana Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Warszawa, dnia 14. kwietnia 1929 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) **I. Mościcki.**

Prezes Rady Ministrów:
(—) **K. Świtalski.**

84.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

USTAWA

w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 46 z 1924 r.).

Art. 1. W ustępie 1 art. 7 na końcu zdania pierwszego skreśla się wyrazy: „i na emeryturze“.

Art. 2. Art. 25 skreśla się.

Art. 3. W punkcie b) art. 38 dodaje się następujące słowa: „oraz czasu urlopu bez uposażenia, udzielonego nauczycielowi dla pracy w szkolnictwie prywatnem lub w instytucji społecznej, zajmującej się szerzeniem oświaty pozaszkolnej; nauczyciel ten winien za czas tego urlopu opłacić wkładki emerytalne, przewidziane w art. 7 niniejszej ustawy“.

Art. 4. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Skarbu, oraz innym ministrom we właściwym każdemu z nich żakresie działania.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1929 roku.

Prezydent Rzeczypospolitej: **I. Mościcki.**

Prezes Rady Ministrów: **K. Bartel.**

Kierownik Ministerstwa Skarbu: **Grodyński.**

85.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 kwietnia 1929 r.

w sprawie wznowienia działalności komisji weryfikacyjnej dla funkcjonarjuszów państwowych Województwa Śląskiego.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 13 lutego 1924 r. w przedmiocie stosowania na obszarze województwa śląskiego ustaw, dotyczących państwowej służby cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 224) w związku z art. 3 ustawy z dnia 18 marca 1925 r., zmieniającej niektóre postanowienia ustawy z dnia 13 lutego 1924 r. w przedmiocie stosowania na obszarze województwa śląskiego ustaw, dotyczących państwowej służby cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 240) zarządza się co następuje:

§ 1. Osobom pozostającym w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w służbie państwowej, które na podstawie ustawy z dnia 13 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 224) i § 1 ust. ostatni rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 526) miały prawo do zaliczenia do wysługi lat czasu poprzedniej służby lub pracy, lecz nie skorzystały

bez własnej winy z tego prawa w terminie, określonym w § 5 tegoż rozporządzenia Rady Ministrów, czas ten może być zaliczony do czasu służby, jeżeli osoby te zgłoszą swoje prawa w terminie sześciomiesięcznym, licząc od dnia następującego po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Celem wykonania postanowienia § 1 niniejszego rozporządzenia wznawia się działalność komisji weryfikacyjnej dla funkcjonarjuszów państwowych województwa śląskiego, utworzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 526).

Wznowiona komisja działa na zasadach, ustalonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 526), o ile zasady te nie są sprzeczne z postanowieniami niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Osoby, pragnące skorzystać z prawa, określonego w § 1, winny w terminie oznaczonym w tymże paragrafie wnieść w drodze służbowej należycie udokumentowane podania do komisji weryfikacyjnej przy śląskim urzędzie wojewódzkim, udowadniając, że zaliczenia poprzedniej służby lub pracy nie dokonano bez ich winy.

Władza przed przesłaniem podania do komisji weryfikacyjnej bada w razie potrzeby okoliczności przytoczone w podaniu na dowód, że weryfikacji nie dokonano poprzednio bez winy proszącego.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:
(—) **K. Świtalski.**
Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) **Sławoj Składkowski.**

86.

Rozporządzenie
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 15 kwietnia 1929 r.

o zmianie rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 16 listopada 1926 r. w sprawie kwalifikacyj zawodowych do nauczania religji mojżeszowej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych.

Na zasadzie art. 2 ustawy z dnia 26 września 1922 r., dotyczącej kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych, której tekst jednolity ogłoszony został w załączniku do rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświe-

cenia Publicznego z dnia 15 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 864) oraz na zasadzie art. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1929 r. w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7. poz. 59) zarządzam co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu z dnia 16 listopada 1926 r. w sprawie kwalifikacyj zawodowych do nauczania religji mojżeszowej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych (Dz. U. R. P. Nr. 124, poz. 715) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 po wyrazach: „przez zdanie przed końcem" wyrazy „roku szkolnego 1928/29" zastępuje sie wyrazami „roku szkolnego 1930/31";

2) w ustępie 2 § 5 po wyrazach „winny wnieść" wyrazy „w ciągu 6 miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia" zastępuje się wyrazami „przed 1 lipca 1929 r.";

3) w § 7 wyrazy „przed końcem r. 1928" zastępuje się wyrazami „przed końcem roku szkolnego 1930/1931".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
(—) **Sł. Czerwiński,**

87.

Okólnik

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

do Kuratorjów Okręgów Szkolnych, Liceum Krzemienieckiego, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Oświecenia Publicznego) oraz Dyrekcyj wszystkich szkół, podległych Ministerstwu W. R. i O. P.

w sprawie zakładania w szkołach Kół szkolnych Komitetu Floty Narodowej.

Komitet Floty Narodowej, ustanowiony na mocy ustawy z dnia 16 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 206) celem zogniskowania wszystkich wysiłków społeczeństwa, zmierzających do utworzenia polskiej floty morskiej, wystąpił z inicjatywą zainteresowania tą akcją młodzieży szkolnej i powołania jej do czynnej współpracy.

Uznając doniosłość tej akcji, dla Państwa niezmiernie ważnej, mogącej z jednej strony dać pewne wyniki finansowe, a z drugiej przyczynić się do wyrobienia obywatelskiego i państwowego młodzieży szkolnej, zezwalam na zakładanie w poszczególnych szkołach w okręgach szkolnych Kół szkolnych Komitetu Floty Narodowej, w których całą akcję prowadziłaby sama młodzież pod opieką wychowawców.

Kierownictwo szkół i nauczycielstwo proszę o współpracę i wybitne poparcie akcji Komitetu Floty Narodowej.

Składka miesięczna dla młodzieży szkolnej wynosić będzie 10 gr. miesięcznie przez rok szkolny.

Warszawa, dnia 19 lutego 1929 r. (Nr. I. Prez. 1087/29).

Za Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Sł. Czerwiński,**
Podsekretarz Stanu.

88.

Okólnik

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do wszystkich władz i urzędów podległych Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie stosowania ulg przejazdowych dla pracowników państwowych.

Ministerstwo Komunikacji, okólnikiem z dnia 10 grudnia 1928 r. Nr. III. Ou. 11532/28 wydało następujące zarządzenia w sprawie stosowania ulg przejazdowych dla pracowników państwowych.

„Wobec wynikłych wątpliwości w stosowaniu przepisu art. 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 20 czerwca 1920 r. w sprawie ulg w opłatach na przejazd kolejami żelaznemi pracowników państwowych (Monitor Polski Nr. 147) Ministerstwo Komunikacji wyjaśnia:

Do nabywania okresowych biletów ulgowych (miesięcznych, sezonowych i rocznych), przewidzianych art. 2 ust. 2 wyżej cytowanego rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych, mają prawo ci „nieetatowi“ pracownicy urzędów i instytucyj państwowych, których uposażenie według przepisów obecnych jest unormowane ustawą z dnia 9 października 1923 r. „o uposażeniu funkcjonarjuszów i wojska“ (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), z wyjątkiem wojska, oraz ustawą z dnia 5 grudnia 1923 r. „o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów“ (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107).

Pod pojęcie zaś „nieetatowych“ pracowników podpadają te osoby, które zostały zamianowane nie na stałe, lecz do odwołania oraz te (pracownicy kontraktowi), z któremi została zawarta umowa według wzoru, ustalonego okólnikiem Prezydjum Rady Ministrów z dnia 3-go września 1924 r. Nr. 10769.

W razie więc wątpliwości co do uprawnień danej osoby do korzystania z ulgowego biletu okresowego należy wymagać, by zaświadczenie odnośnej władzy o zamieszkiwaniu poza miejscem urzędowania, zawierało również potwierdzenie, że uposażenie danej osoby unormowane jest ustawą z dnia 9 października 1923 r.

(Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) względnie ustawą z dnia 5 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107).

Równocześnie znosi się wszelkie sprzeczne z niniejszem okólniki i zarządzenia.

Nr. III Ou. 11532/28.

Dyrektor Departamentu:
(—) S. Kołakowski.“

Powyższe podaję do wiadomości i zastosowania.

Warszawa, dnia 19 marca 1929 r. (Nr. I Prez. 1790/29).

Za Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) Sł. Czerwiński,
Podsekretarz Stanu.

89.

Okólnik

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorjów Okręgów Szkolnych, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Oświecenia Publicznego) oraz Liceum Krzemienieckiego

w sprawie Dnia Spółdzielczości.

Centralny Komitet Dnia Spółdzielczości w Polsce zawiadomił Ministerstwo, że w niedzielę, 2 czerwca r. b., będzie urządzony w całem Państwie poraz piąty „Dzień Spółdzielczości“.

Podobnie jak w latach ubiegłych Ministerstwo poleca poświecić w dniu 1 czerwca r. b. jedną godzinę nauki szkolnej we wszystkich klasach (oddziałach) szkół podległych Ministerstwu pogadankom dla młodzieży powyżej lat 10 na temat zagadnień spółdzielczości i propagandy tej idei, posługując się materjałami dostarczanemi w ubiegłym roku przez wspomniany Komitet.

Niezależnie od pogadanek mogą być zorganizowane w dniu 2 czerwca r. b. przez młodzież pod kierunkiem wychowawców obchody szkolne lub międzyszkolne.

Warszawa, dnia 29 kwietnia 1929 r. (Nr. I. Prez. 2832/29.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
(—) Sł. Czerwiński,

90.

Okólnik

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do kuratorjów Okręgów Szkolnych oraz do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego i Liceum Krzemienieckiego w sprawie organizacji kursów wakacyjnych dla nauczycielstwa szkół powszechnych w r. 1929.

I. Wytyczne organizacyjne.

Wytyczne organizacyjne kursów wakacyjnych dla nauczycielstwa szkół powszechnych nie ulegną w roku bieżącym znaczniejszym zmianom w stosunku do roku ubiegłego poza poniższemi zmianami w sposobie zapisów.

Wobec bardzo nieznacznej już liczby nauczycieli niekwalifikowanych nie będą urządzane państwowe kursy dla niekwalifikowanych, tak iż kursy tegoroczne odbędą się pod hasłem niekrępowanej względami egzaminacyjnemi dobrowolnej pracy nauczycielstwa w kierunku dalszego kształcenia się. Jedynie na kursach języka białoruskiego (końcowych) zorganizowane będa w r. b. Komisje Egzaminacyjne, celem wydania odpowiednich świadectw uprawniających. Zasada dobrowolności nie wyłącza oczywiście życzliwej rady władz szkolnych w kierunku zapisywania się na kursy. Pewnej zachęty będą wymagały zwłaszcza zapisy na kursy języków niepolskich oraz na kursy o charakterze praktycznym (gospodarstwo domowe, ogrodnictwo i t. p.), których liczba ku zadowoleniu Ministerstwa w roku bieżącym wzrosła bardzo znacznie.

Kursy wychowania fizycznego organizowane będą w ścisłem współdziałaniu z Państw. Urzędem Wychowania Fizycznego.

O kursach prywatnych nastąpią oddzielne komunikaty w miarę napływającego materjału.

II. Programy.

Programy tych z pośród kursów, zapowiedzianych w tamtejszym Okręgu Szkolnym, które są już drukowane w broszurze Ministerstwa p. t. „Kursy wakacyjne dla nauczycielstwa szkół powszechnych — Przykłady programów" z roku 1928 oraz programy niedrukowane, które zostaną niebawem nadesłane przez Ministerstwo, należy możliwie niezwłocznie przesłać prelegentom. Należy również zachęcić zapisanych na kurs słuchaczy do wczesnego zapoznania się z programami w celu wstępnego przejrzenia oraz przygotowania sobie odpowiednich książek tam wskazanych. Rzeczą kierownictwa kursu będzie przygotowanie potrzebnych pomocy naukowych.

Wykłady doraźne, niezwiązane ściśle z programem, są dopuszczalne, należy je jednak możliwie ograniczać. Zasadniczo liczba godzin wykładów nadprogramowych, o ile one wogóle się

odbywają, nie powinna na kursach wakacyjnych przekraczać 5 godzin w ciągu trwania kursu. Jeżeli wykłady takie są projektowane, to zwracam uwagę na tematy z higjeny, ze spraw szkolnictwa zagranicą i stosunków na emigracji, z oświaty pozaszkolnej, z dziedziny lotnictwa, obrony przeciwgazowej, radjofonji i t. d. Do wykładów nadprogramowych nie należy w żadnym razie dopuszczać, jeżeli Kuratorjum nie rozporządza fachowym, dobrze przygotowanym do wykładu prelegentem. Wykłady nadprogramowe płatne są według norm jak za godziny kontraktowe, przewidziane dla prelegentów kursów wakacyjnych.

Przypominam, że wszystkie programy kursów, nie pochodzące z oficjalnych wykazów tematów Ministerstwa (nr. I-22407/27, nr. I-2742/28 i I-19172/28) powinny być opracowane przez Kuratorjum i możliwie niezwłocznie nadesłane Ministerstwu do zatwierdzenia. Tyczy się to także tych tematów, które zawierają częściowe zmiany w stosunku do programów, proponowanych przez Ministerstwo.

III. Przygotowanie kursów.

Pamiętać należy, że każda akcja czasowa, nawet tak dobrze rozumiana przez nauczycielstwo, jak kursy wakacyjne, wymaga pewnej propagandy, jeśli ma się w pełni udać, prócz tego zaś wymaga troskliwego przygotowania pod względem administracyjnym. Pod tym względem zechce Kuratorjum możliwie energicznie podjąć akcję, zastosowaną do kursów w roku ubiegłym.

IV. Słuchacze kursów.

Zapisy słuchaczy odbywać się będą tak jak dotychczas przy pomocy kart wpisowych, wydanych przez Ministerstwo, przyczem aż do wyczerpania nakładu można używać dawnych kart wpisowych, znajdujących się na składzie głównym w księgarni Książnicy Atlasu T. N. S. W. w Warszawie. Nowe karty wpisowe, które ukażą się niebawem, będą do pewnego stopnia ułatwiały selekcję w razie zbyt licznych zapisów. W razie bowiem nadmiaru zgłoszeń pierwszeństwo przy przyjmowaniu bedą mieli ci kandydaci, którzy wyjaśnią na karcie wpisowej powód zgłoszenia na kurs tego typu oraz wykażą wystarczające przygotowanie. Maksymalną liczbę uczestników ustanawia się tak jak dotychczas na 40 słuchaczy na kursie.

Zwracam uwagę, że kursy wakacyjne nie stanowią podstawy do odroczenia ćwiczeń wojskowych, ani dla słuchaczy, ani dla prelegentów.

Wobec zwiększonych kosztów organizacyjnych **wpisowe podnosi się do 15 zł.** Wpisowe to wyśle nauczyciel przekazem pocztowym, względnie czekiem P. K. O., **bezpośrednio,** (t. j. **nie jak dotąd** za pośrednictwem przełożonego Inspektora Szkolnego!) do **Inspektora Szkolnego w siedzibie kursu,** osobno zaś prześle mu kartę wpisową wraz z trzema znaczkami po 25 gr. Inspektor Szkolny w siedzibie kursu zawiadomi możliwie niezwłocznie na-

uczyciela **bezpośrednio**, czy został na kurs przyjęty. Odpowiedź przychylna jest zarazem kartą wstępu na kurs wakacyjny.

V. Terminy.

Termin zapisów upływa dla wszystkich słuchaczy z dniem 1 czerwca 1929 r.

Terminy rozpoczęcia i zakończenia kursów podane są w ich wykazie ogólnym.

VI. Prelegenci.

Przypominam ponownie konieczność angażowania jedynie wybitnych nauczycieli w charakterze prelegentów. Kuratorja, które dotychczas nie zawiadomiły Ministerstwa o projektowanych prelegentach, winny uczynić to możliwie niezwłocznie.

Norma płac prelegentów pozostaje w r. 1929 niezmieniona, podobnie niezmienione pozostaja formularze pism do prelegentów i ich deklaracyj.

VII. Wyniki kursów.

Z pracy na kursie należy tym słuchaczom, którzy regularnie na kurs uczęszczali, wydawać zaświadczenia na formularzach, które będą wydrukowane nakładem Ministerstwa (skład główny w Książnicy-Atlas T. N. S. W.). Pożądane jest umieszczenie w zaświadczeniu dokładnego tytułu kursu. Ocen końcowych nie należy wpisywać w zaświadczeniu na kursach dla kwalifikowanych, z wyjątkiem kursów języka ruskiego i białoruskiego. Na kursach końcowych języka ruskiego (ukraińskiego) i języka białoruskiego warunkiem przyjęcia jest mianowicie pomyślna ocena z kursu początkowego oraz kollokwjum wstępne, kurs końcowy zaś kończy się egzaminem, dającym konkretne uprawnienia. Wzór zaświadczenia egzaminacyjnego zostanie oddzielnie ogłoszony.

VIII. Sprawozdania.

Sprawozdanie z akcji przygotowawczej do organizacji kursów wakacyjnych zechce Kuratorjum nadesłać do Ministerstwa w terminie do dnia 20 czerwca 1929 r. według stanu z dnia 15 czerwca i według wzoru dołączonego do okólnika z dnia 29 kwietnia 1928 r., nr. I-6377/28. Sprawozdania z kursów wakacyjnych należy nadesłać do Ministerstwa do dnia 15 października na przepisanych formularzach.

Rozkład kursów wakacyjnych oraz karta wpisowa będzie do nabycia w księgarniach (skład główny w Książnicy Atlas T. N. S. W. Warszawa, Nowy Świat 59).

Warszawa, dnia 18 kwietnia 1929 r. (Nr. II-10084/29).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
(—) **Sł. Czerwiński,**

Załącznik I do N-ru II 10084/29.

Rozkład państwowych kursów wakacyjnych dla kwalifikowanego nauczycielstwa szkół powszechnych w r. 1929.

Uwagi:

1. Termin I trwa od 3 lipca do 30 lipca; II od 16 lipca do 14 sierpnia; III od 2 sierpnia do 28 sierpnia;
2. Kursy, których temat jest fragmentem programu Wyższego Kursu Nauczycielskiego, oznaczone są: (W. K. N.).
3. Gwiazdka przy temacie oznacza, że szczegółowy program kursu wydrukowany jest w wydawnictwie Ministerstwa p. t. „Kursy wakacyjne dla kwalifikowanego nauczycielstwa szkół powszechnych. Przykłady programów“, Warszawa, 1928.
4. Ewentualne zmiany będą osobno ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa.
5. Kursy prywatne ogłoszone będą w osobnym komunikacie.

Inspektorat Szkolny	Kurs	Termin	Uwagi
	OKRĘG SZKOLNY KRAKOWSKI.		
Województwo Krakowskie.			
Biała	**Języka niemieckiego.** (a) Składnia języka niemieckiego (ćwiczenia w konwersacji i pisaniu na tle lektury. (b) metodyka nauczania języka niemieckiego w szkole pow.).	I	(W. K. N.). Dwa równoległe oddziały: niższy i wyższy, obydwa tylko dla nauczycieli, którzy znają język niemiecki przynajmniej w zakresie seminarjum z polskim językiem nauczania. Pożądane przywiezienie programu nauczania w szkoł. powszechnych.
Kraków	**Polonistyczny.** (a) Składnia zdania pojedyńczego i złożonego wraz z metodyką jej nauczania w szkole powszechnej. b) lektura utworów, wskazanych w programie języka polskiego dla VII oddziału szkoły powszechnej).	I	(W. K. N.). Pożądane uprzednie przerobienie tego działu z gramatyki Szobera (dla seminarjów). Pożądane przywiezienie podręczników i dzieł, wskazanych w programie dla VII oddziału.
Krzeszowice	**Przyrodniczy.** (Las jako asocjacja. Zagadnienia ekologiczne i związane z niemi ziawiska fizjologiczne. Owady i ptaki leśne; znaczenie ich w gospodarce lasu. Wskazówki w sprawie nauczania przyrody w szkole powszechnej w nawiązaniu do tematu kursu).	I	(W. K. N.). Pożądane przywiezienie klucza do określania roślin oraz lupy.

Inspektorat Szkolny	K u r s	Termin	Uwagi
Nowy Sącz	**Matematyczny.** (a) O działaniach matematycznych. Definicje i własności działań. Zasada zachowania formalnych własności działań. Przegląd i uzasadnienie algorytmów działań arytmetycznych, w szczególności na przybliżeniach dziesiętnych. b) Mierzenie wielkości geometrycznych. Własności miary wielkości. Narzędzia miernicze. Dokładność. Obliczanie długości odcinków i łuków, wielkość kątów, pól, powierzchni i objętości brył. Pomiary w terenie. Przyrządy do pomiarów. Metody. Ćwiczenia praktyczne. Mierzenie i pomiary w szkole powszechnej).	I	(W. K. N.).
Żywiec	**Fizyko-chemiczny.** (a) Przygotowanie ćwiczeń praktycznych z chemji w zakresie programu szkoły powsz. i tworzenie pracowni propedeutycznej w zakresie chemji. b) Przygotowanie ćwiczeń praktycznych z fizyki w zakresie szkoły powszechnej i tworzenie pracowni propedeutycznej w zakresie fizyki).	I	(W. K. N.).
Województwo Kieleckie.			
Kielce	**Robót ręcznych.** (Wyrób pomocy naukowych w zakresie potrzeb szkoły powsz.).		(W. K. N.). Dla osób obeznanych już praktycznie z rysunkiem i robotami ręcznemi.
Radom	**Oświatowo-społeczny.** (a) Organizacja i metody systematycznego kształcenia dorosłych. b) Praca oświatowa na terenie gminy).	I	(W. K. N.).
Sandomierz	**Historyczny.** (a) Polska a Rosja i Niemcy w dziejach nowożytnych (paralele kulturalne i stosunki polityczne); b) Metodyka nauczania historji w V i VI oddziale szkoły powszechnej).	I	(W. K. N.).

Inspektorat Szkolny	K u r s	Termin	Uwagi
	OKRĘG SZKOLNY LUBELSKI.		
Biała Podlaska	**Polonistyczny.** (Rozwój liryki polskiej. Ćwiczenia w lekturze i interpretacji utworów lirycznych z uwzględnieniem potrzeb szkoły powszechnej).	I	(W. K. N.).
Chełm	**Pedagogiczny.** (Wybrane zagadnienia z nauki o dziecku: stosunek dziecka do świata rzeczywistego i urojonego. Myślenie dziecka i dorosłego. Psychiczne podstawy postępowania człowieka dorosłego i dziecka. Sposoby prowadzenia obserwacji nad dziećmi. Rozbiór jednego z pism pedagogicznych. Literatura dziecięcia i bibljotekarstwo w zastosowaniu do potrzeb nauczyciela szkoły powsz.).	I	(W. K. N.). Pożądane przywiezienie roczników „Szkoły Powszechnej" z lat: 1926, 27 i 28 oraz książki Ziemnowicza p. t. „Problemy współczesnego wychowania".
Lublin	**Języka niemieckiego.** (Składnia języka niemieckiego, ćwiczenia w konwersacji i w pisaniu na tle lektury. Metodyka nauczania języka niemieckiego w szkole powszechnej. Przegląd najważniejszych podręczników).	I	(W. K. N.). Dla nauczycieli, znających język niemiecki (przynajmniej zakresie programu seminarjum nauczycielskiego. Pożądane przywiezienie programu nauczania.
„	**Geograficzny.** (Wybrane zagadnienia z geografji Polski. Metody analizy map szkolnych oraz map topograficznych, zastosowane do celów dydaktycznych i naukowych).	I	(W. K. N.). Pożądane przywiezienie Atlasu Powszechnego Romera i cyrkli. Mapy specjalne będą do nabycia na miejscu.
Lublin	**Fizyczny.** (a) Nauka o prądzie elektrycznym. b) Przygotowanie ćwiczeń praktycznych z fizyki w zakresie szkoły powszechnej i tworzenie pracowni prodeutycznej w zakresie fizyki).	I	(W. K. N.).
Puławy	**Umuzykalnienia.** (Umuzykalnienie, prowadzenie chórów, pieśń ludowa. Metodyka śpiewu w szkole powszechnej).	I	(W. K. N.). Dla osób posiadających wstępne wiadomości z muzyki. Pożądane zaopatrzenie się w skrzypce i kamerton.

Inspektorat Szkolny	K u r s	Termin	Uwagi
Puławy	**Oświaty pozaszkolnej.** Organizacje kulturalno-oświatowe, metodyka nauczania dorosłych).	I	
Siedlce	**Polonistyczny.** (Składnia języka polskiego. Metodyka wypracowań piśmiennych i ćwiczeń w mówieniu).	I	(W. K. N.). Pożądane przerobienie tego działu np. z gramatyki St. Szobera.
Zamość	**Harcerski.** (Harcerstwo jako czynnik wychowania. Metodyka pracy harcerskiej).	I	Dwie grupy: męska i żeńska w Zwierzyńcu, trzytygodniowe od 3 do 24 lipca.
	OKRĘG SZKOLNY LWOWSKI.		
Lwów-miasto	**Psychologiczno-pedagogiczny.** (Metody badań psychologicznych młodzieży szkolnej wraz z wyprowadzeniem z wyników tych badań zasad dydaktycznych. Potwierdzenie tych zasad na lekcjach pokazowych).	I	(W. K. N.). Zgłoszenia należy nadsyłać do Rady Szkolnej Miejskiej we Lwowie.
"	**Języka ruskiego.** (Szczegółowe rozpatrzenie zasad pisowni ruskiej wraz z przerobieniem odpowiednich działów z gramatyki oraz lektura wybranych utworów z literatury ruskiej).	I	(W. K. N.). Zgłoszenia j. w.
"	**Przyrodniczo-geograficzny.** (Przerobienie ćwiczeń z fizjologji roślin wraz z zaznajomieniem ze sposobami hodowli. Roślinność i środowisko fizyczne. Wpływ gleby i warunków klimatycznych. Typy zbiorowisk roślinnych. Wycieczki).	I	(W. K. N.). Pożądane przywiezienie lupy i klucza do oznaczania roślin. Zgłoszenia j. w.
Przemyśl	**Historyczno-polonistyczny.** (Dokumenty i zabytki jako podstawa badania dziejów i jako środki uzmysławiające naukę historji Polski w szk. powsz. Polska powieść ze szczególnem uwzględnieniem autorów, objętych programem szkoły powszechnej).	I	(W. K. N.).

Inspektorat Szkolny	K u r s	Termin	Uwagi
Rzeszów	**Polonistyczny.** (Budowa wyrazów i t. zw. życie wyrazów wraz z metodyką ćwiczeń słowotwórczych i słownikowych w szk. powsz. Stylistyka polska wraz z metodyką ćwiczeń stylistycznych w szkole).	II Od 16 lipca do 11 sierpnia	(W. K. N.).
Sambor	**Wychowania fizycznego.** (Ćwiczenia cielesne, gry i zabawy).	I	Obowiązkowe zaopatrzenie się w strój ćwiczebny.
Stanisławów	**Fizyko-matematyczny.** (Nauka o prądzie elektrycznym z ćwiczeniami w pracowni. O działaniach arytmetycznych. Definicje i własności działań. Zasada zachowania formalnych własności działań. Przegląd i uzasadnienie algorytmów działań, w szczególności na przybliżeniach dziesiętnych).	I	(W. K. N.).
Zaleszczyki	**Rysunków i robót recznych.** (Wyrób pomocy naukowych w zakresie potrzeb szkoły powsz.).	I	(W. K. N.). Dla osób obeznanych już praktycznie z rysunkiem i robotami ręcznemi.
Złoczów (kurs w Olesku, stacja kol. Oży-	**Gospodarstwa domowego.** (Metoda realizacji programu nauki gosp. domowego w szkole powszechnej. Wykłady z przyrody, dział porządków, ćwiczenia praktyczne w piekarni, pralni, mleczarni i kuchni).	II!	Dla nauczycielek. Zgłoszenia adresować do Zarządu Tow. Gosp. Wykszt. Kobiet we Lwowie, ul. Bielowskiego 6. Należy przywieźć koc, pościel, 2 fartuchy i 2 suknie do prania oraz nakrycie stołowe: łyżkę, widelec, nóż, kubek i serwetkę. Obuwie ma być na niskich obcasach. Utrzymanie na miejscu.

Inspektorat Szkolny	Kurs	Termin	Uwagi
	OKRĘG SZKOLNY ŁÓDZKI.		
Kalisz	**Śpiewu.** (Ćwiczenia teoretyczne, praktyczne i metodyczne, niezbędne do prowadzenia nauki śpiewu w niższych oddz. szkół powszechnych).	I	Dla osób posiadających wstępne wiadomości z muzyki. Od słuchaczy wymagane przywiezienie skrzypiec.
Łask (kurs w Pabjanicach)	**Robót recznych.** (Tektura i introligatorstwo).	III	(W. K. N.). Na kursie będzie uwzględniony rysunek w pewnej liczbie godzin w zastosowaniu do robót w szkole powszechnej ze specjalnem uwzględnieniem metodyki działu robót z zakresu tektury i introligatorstwa.
Łódź-powiat (kurs w Zgierzu)	**Pedagogiczny.** (Współczesne próby reformy nauczania i wychowania w szkole).	I	(W. K. N.). Z szerokiem uwzględnieniem tych prądów, które wywołały potrzebę reformy. Czytanie dzieł najwybitn. przedstawicieli „szkoły pracy". System daltoński, metoda projektów w miarę możności na tle lektury odpowiednich artykułów.
Sieradz (kurs w Wróblewie)	**Ogrodniczo-pszczelniczy.**	I	
	OKRĘG SZKOLNY POLESKI.		
Brześć nad Bugiem	**Fizyko-matematyczny.** (a) Teorja mierzenia wielkości geometrycznych. Geometryczna teorja liczb niewymiernych. Odcinki proporcjonalne. Nauka o wielomianach i o wyrażeniach niewymiernych stopnia drugiego. Elementarne rozwiązywania równań z jedną niewiadomą. b) Przygotowanie ćwiczeń praktycznych z fizyki w zakresie programu szkoły powszechnej i tworzenie pracowni propedeutycznej w zakresie fizyki).	I	(W. K. N.).

Inspektorat Szkolny	K u r s	Termin	Uwagi
Brześć nad Bugiem	**Pedagogiczny.** (Współczesne próby reformy nauczania i wychowania w szkole z uwzględnieniem prądów, które wywołały potrzebę reformy. Czytanie dzieł najwybitniejszych przedstawicieli „szkoły pracy“. System daltoński, metoda projektów).	III	* (W. K. N.).
„	**Robót ręcznych i rysunków.** (Wyrób pomocy naukowych w zakresie potrzeb szkoły powszechnej i rysunki).	I	(W. K. N.). Dla osób obeznanych już praktycznie z rysunkiem i robotami ręcznemi.
Drohiczyn (kurs w Torokaniu)	**Ogrodniczo-pszczelniczy** (Warzywnictwo, sadownictwo, nasiennictwo warzywne, kwiaciarstwo, oraz pszczelnictwo).	III	Pierwszeństwo dla nauczycieli z Okręgu Szk. Poleskiego. Zorganizowany staraniem Tow. Rolniczego i Wojewódzkiego Wydziału Rolnego w Brześciu nad Bugiem.
Pinsk	**Polonistyczny.** (Języka polskiego z uwzględnieniem metodyki opracowania różnych działów gramatyki opisowej w szkołach powszechnych oraz kultury polskiej).	I	Przedewszystkiem dla nauczycieli, którzy ukończyli szkoły rosyjskie.
Prużana	**Śpiewu.** (Ćwiczenia teoretyczne, praktyczne i metodyczne, niezbędne do prowadzenia nauki śpiewu w niższych oddz. szk. powsz.).	I	Dla osób posiadających wstępne wiadomości z muzyki. Pożądane posiadanie skrzypiec.
„	**Języka białoruskiego.**	III	Końcowy. Kandydaci, którzy nie przesłuchali kursu początkowego, mogą być dopuszczeni na podstawie kolokwjum wstępnego. Na kursie będzie zorganizowana Komisja Egzaminacyjna.

Inspektorat Szkolny	K u r s	Termin	Uwagi
	OKRĘG SZKOLNY POMORSKI.		
Grudziądz	**Matematyczny.** (a) Mierzenie wielkości geometrycznych. Własności miary wielkości. Narzędzia miernicze. Dokładność. Obliczanie długości odcinków i łuków, wielkości kątów, pól, powierzchni i objętości brył. Pomiary w terenie. Przyrządy do pomiarów. Metody. Ćwiczenia praktyczne. Mierzenie i pomiary w szkole powszechnej). b) Definicja funkcji jednej zmiennej; zasób wartości zmiennej niezależnej. Klasyfikacja funkcyj, sposoby przedstawienia. Zagadnienia ciągłości funkcji. Funkcja a równanie. Maxima i minima funkcji. Asymptoty. Badanie funkcji. Przedstawienie graficzne. Jak i kiedy uświadamiać rolę funkcji w nauce szkolnej w szkole powszechnej).	III	(W. K. N.).
Toruń	**Historyczny.** (Polska polityka bałtycka. Zarys dziejów gospodarczych Pomorza).	III	(W. K. N.).
„	**Biologiczny.** (Komórka: budowa i czynności. Pierwotniaki zwierzęce i roślinne).	III	(W. K. N.). Pożądane przywiezienie lupy.
„	**Fizyczny.** (a) Atomistyczna teorja elektryczności. Elekroliza i teorja jonów. Promienie katodowe, kanałowe, Roentgena. Elektron. Promieniotwórczość. Jonizacja gazów. Teorja jonizacji. Jonizacja par. Prąd elektryczny w gazach rozrzedzonych. Elektryczność atmosferyczna. Prąd elektronów i teorja elektronów. Wskazówki w sprawie nauczania fizyki w szkole powszechnej w związku z tematem kursu. b) Zasady radjofonji. Praktyczny kurs radjowy w pracowni radjowej. Sporządzanie aparatów odbiorczych).		(W. K. N.).

Inspektorat Szkolny	K u r s	Termin	Uwagi
Toruń	**Pedagogiczny.** a) Drogi poznawania dziecka. Dziecko w świetle literatury (przerobienie kilku wybranych utworów). Psychologja a poznanie dziecka. Istniejące schematy do obserwacyj. Próby wypełniania schematów. Przerobienie kilku monografji, mających na celu poznanie pewnych stron psychiki dziecka). b) Literatura dziecięcia.	III	(W. K. N.).
„	**Ogrodniczy.** (Dla kierowników ogródków szkolnych).	III	* Przy udziale Tow. Popierania Ogrodów Szkolnych.
Wejherowo	**Polonistyczny.** a) Nauka o znaczeniu i budowie wyrazów (semantyka i słowotwórstwo), oraz ćwiczenia słownikowe w szkole powszechnej, b) Literatura regjonalna pomorska ze szczególnem uwzględnieniem literatury pięknej oraz zastosowanie jej w nauczaniu języka polskiego (i historji) w szkole powszechnej.	III	(W. K. N.).
„	**Geograficzny.** a) Nauka o mapie. Podziałka. Rzuty kartograficzne. Rysunek sytuacji i terenu. Znaki konwencjonalne. Plany — szkice i przedstawienie terenu na szkicach. Orientowanie się, orientowanie w/g mapy, zadanie na mapie. b) Klimat ziem polskich. Wstępne wiadomości. Elementy klimatyczne. Podział klimatów na powierzchni ziemi. Ćwiczenia meteorologiczne. Interpretacja metod izotermicznych. Klimat Polski. Stosunki temperatury od W ku Z. Wpływ morza. Dziedziny klimatyczne. Stosunki opadowe na ziemiach polskich. Inne czynniki klimatyczne. Klimat i człowiek.	III	(W. K. N.).

Inspektorat Szkolny	Kurs	Termin	Uwagi
	OKREG SZKOLNY POZNAŃSKI.		
Bydgoszcz	**Geograficzny.** (Metodyka nauczania geografji i nauki o Polsce współczesnej w szkołach powszechnych z uwzględnieniem wycieczek [1] pomocy naukowych).	I	(W. K. N.). Dwa równoległe kursy.
Inowrocław	**Polonistyczny.** (Lektura dzieł i utworów wskazanych w programie jęz. polskiego dla VII oddziału szkoły powszechnej. Składnia jęz. polskiego).	I	(W. K. N.). Pożądane przywiezienie z sobą dzieł czytanych w VII oddziale szkoły powsz.
„	**O Polsce współczesnej.** (Ze szczególnem uwzględnieniem stanu gospodarczego) i **Oświaty pozaszkolnej.** (Organizacja i metody systematycznego kształcenia dorosłych).	I	(W. K. N.).
Leszno	**Robót ręcznych i rysunków.** (Ze szczególnem uwzglednieniem wyrobu pomocy naukowych).	I	Dla mężczyzn.
Wolsztyn	**Fizyko-chemiczny.** a) Nauka o cieple, wskazówki w sprawie nauczania fizyki w szkole powszechnej w związku z tematem kursu. b) Wprowadzenie zasadniczych zjawisk i pojęć chemicznych na poziomie szkoły powszechnej.	III	(W. K. N.).
	OKREG SZKOLNY WARSZAWSKI.		
Województwo Warszawskie.			
Łowicz	**Polonistyczny.** (Składnia zdania pojedyńczego i złożonego wraz z metodyką jej nauczania w szkole powszechnej. Rozwój dramatu polskiego z metodyką czytania utworów dramatycznych w wyższych oddziałach szkoły powszechnej).	I	(W. K. N.). Wskazane przerobienie przed kursem odpowiednich działów z podręcznika gramatyki St. Szobera (wydanie dla seminarjów nauczycielskich).
„	**Biologiczny.** (Komórka: budowa i czynności. Pierwotniaki zwierzęce i roślinne).	I	(W. K. N.). Pożądane przywiezienie lupy.

Inspektorat Szkolny	Kurs	Termin	Uwagi
Grodzisk (kurs w Milanówku)	**Jedwabnictwa i hodowli morwy.**	I od 3 do 18/VII	Kurs dwutygodniowy przy Centralnej Doświadczalnej Stacji Jedwabniczej (dla naucz. szkół powsz. i semin. nauczycielskich).
Płock	**Wychowania fizycznego.** (Gimnastyka w zastosowaniu do nauczania dzieci starszych ponad lat 10).	I	Dla mężczyzn. Konieczne zaopatrzenie się w strój ćwiczebny.
"	**Wychowania fizycznego.** (Gimnastyka w zastosowaniu do nauczania dzieci w wieku szkolnym do lat 10).	IIII	
"	**Śpiewu.** (Zasady muzyki i harmonji: a) zasady muzyki i solfeggio, b) początki harmonji, c) formy muzyczne — wykład głównie praktyczny zapomocą audycyj, d) ćwiczenia chóralne, e) metodyka nauczania śpiewu w szkole powszechnej).	I	(W. K. N.). Przedewsz. dla osób muzykalnych, posiadających dobrą znajomość muzycznego programu seminaryjnego. Pożądane przywiezienie skrzypiec.
Mińsk Mazowiecki (kurs w Siennicy)	**Humanistyczny.** (Literatura polska po r. 1863 aż do czasów najnowszych. Składnia zdania, rozbiór gram. i log. zdania pojed. i złożonego. Wiek XVI i XVII w Polsce na tle dziejów Europy).	I	(W. K. N.) 2 równoległe kursy tylko dla słuchaczy z kursu inf. przygot. z r. 1927 i 1928. Zgłoszenia należy składać do Dyrekcji państw. sem. naucz. w Siennicy.
"	**Fizyko-matematyczny.** (Prąd elektryczny i jego zastosowanie. Wiadomości z elektryczności na poziomie szkoły powszechnej. Zakończenie kursu matematyki).	I	(W. K. N.) tylko dla słuchaczy z kursu inf. przygot. z r. 1927 i 1928. Zgłoszenia j. w.
"	**Pedagogiczny.** (Organizacja pracy wychowawczej oraz metodyka nauczania w szkołach niżej zorganizowanych).	I	(W. K. N.).

Inspektorat Szkolny	K u r s	Termin	Uwagi
Warszawa-powiat (kurs w Ursynowie p. Warszawą. Zapisy do Tow. Pop. Ogr. Szk. Warszawa, Pl. 3 Krzyży 8).	**Ogrodniczy.** (Dla kierowników ogródków szkolnych).	I—II	3 kursy dwutygodniowe przy współudziale Tow. Popierania Ogr. Szk. I od 3. VII do 16 VII, II od 18. VII. do 31. VII, III od 5. VIII do 20. VIII.
Warszawa (miasto)	**Pedagogiczny.** a) Metody psychologicznego badania młodzieży szkolnej). b) Psychologja woli.	I	(W. K. N.)
„	**Języka francuskiego.** (Ortofonja i ortoepja jęz. francuskiego. Ćwiczenia w lekturze i w konwersacji. Metodyka nauczania języka francuskiego w szkole powszechnej).	I	(W. K. N.).
„	**Fizyko-matematyczny.** (a) Nauka o prądzie elektrycznym. b) Idea stopniowego rozszerzenia zakresu pojęcia liczby, z uwagami metodycznemi do programu arytmetyki w szk. powsz.).	I	(W. K. N.).
„	**Przeszkolenia higjenicznego.**	I—II	* Zapisy na kartach wpisowych do Dyrekcji Państw. Szkoły Higjeny w Warszawie (Mokotów, Chocimska 24). Dwa kursy: a) od 8. VII do 27. VII, b) od 5. VIII do 24. VIII. Szczegóły w oddzielnym komunikacie.
Włocławek	**Rysunki.**	I	(W. K. N.). Należy zaopatrzyć się w przybory do malowania, rysunku i kreślenia.

Inspektorat Szkolny	K u r s	Termin	U w a g i
Włocławek	**Robót kobiecych i rysunku zdobniczego.**	I	Należy zaopatrzyć się w przybory do malowania, rysunku i kreślenia.
Włocławek (kurs w Lubrańcu).	**Gospodarstwa domowego.** (Pieczenie. Gotowanie. Porządki domowe. Pranie i prasowanie).	I	Dla nauczycielek. Należy przywieźć koc, pościel, 2 fartuchy i 2 suknie do prania oraz nakrycie stołowe: łyżkę, widelec, nóż, łyżeczkę, talerze, kubek, serwetkę, obuwie na niskich obcasach. Pożądane przywiezienie literatury, mającej związek z wykładami.
Województwo Białostockie.			
Augustów	**Wychowania fizycznego.** (Ćwiczenia cielesne. Gry i zabawy).	II	*
Grodno	**Chemiczny.** (Przygotowanie ćwiczeń praktycznych z chemji w zakresie programu szkoły powszechnej i tworzenia pracowni propedeutycznej w zakresie chemji).	I	* (W. K. N.).
„	**Historyczny.** (Polska a Rosja i Niemcy w dziejach nowożytnych — paralele kulturalne i stosunki polityczne. Metodyka nauczania historji w oddziale V i VI szkoły powszechnej).	I	(W. K. N.).
„	**Języka białoruskiego.**	I	Kurs końcowy dla słuchaczy kursu początkowego z roku 1928. Na kursie będzie zorganizowana Komisja Egz.
Łomża	**Biologiczny.** (Teoretyczne opracowanie pracowni przyrodniczej w szkole powszechnej, przerobienie ćwiczeń z fizjologji roślin, praktyczne zaznajomienie z prowadzeniem hodowli, organizacja muzeum przyrodniczego).	III	* (W. K. N.). Konieczne przywiezienie lupy, klucza do oznaczania roślin i programu nauczania przyrody w szkole powszechnej.

Inspektorat Szkolny	Kurs	Termin	Uwagi
	OKRĘG SZKOLNY WILEŃSKI.		
Brasław	**Historyczny.** (Dzieje Wileńczyzny od najdawniejszych czasów ze szczególnem uwzględnieniem przeszłości powiatu brasławskiego).	I	
Brasław (kurs w Opsie, st. kol. wąskotorowej).	**Hodowlano-mleczarsko-jajczarski.**	II	Trzytygodniowy od 8 sierpnia
Lida (kurs w Berdówce 15 km. od stacji kol. Lida).	**Hodowlano-mleczarsko-jajczarski.**	I	Trzytygodniowy od 3 lipca.
Nowogódek (kurs w Kruszelewie, 20 km. od stacji kol. Nowojelnia)	**Ogrodniczo-pszczelniczy.** (Encyklopedja rolnictwa, ogrodnictwo, pszczelnictwo, praca społeczna i oświatowa na wsi).	I	Dwutygodniowy od 3 lipca.
Postawy (kurs w Łuczaju, 10 km. od st. kol. Woropajewo)	" " " " "	III	Dwutygodniowy od 2 sierpnia.
Słonim (kurs w Żyrowicach, 15 km. od st. kol. Słonim)	" " " " "	III	Dwutygodniowy od 2 sierpnia.
Stołpce (kurs w Bereźnie, 20 km. od stacji kolejowej Stołpce)	**Gospodarstwa domowego wiejskiego.** (Ogrodnictwo, pszczelnictwo, hodowla, spółdzielczość i praca społeczna i oświatowa na wsi).	III	Dla nauczycielek, 2 sierpnia.
Święciany	**Języka litewskiego.**	I	Początkowy.
Troki	**Pedagogiczno-techniczny.** (Wybrane zagadnienia pedagogiczne pierwszych lat nauczania z uwzględnieniem techniki przedmiotów artystyczno-technicznych i rysunku ilustracyjnego na tablicy)	I	(W. K. N.).

Inspektorat Szkolny	K u r s	Termin	Uwagi
Troki	**Umuzykalnienia.** (Solfeż, teorja muzyki, pieśniarstwo, gra na skrzypcach).	II	(W. K. N.).
Wilno (miasto)	**Gospodarstwa domowego wiejskiego.** (Ogrodnictwo, pszczelnictwo, hodowla, spółdzielczość i praca społeczna i oświatowa na wsi).	I	Dla nauczycielek, dwutygodniowy, od 3 lipca.
"	**Języka niemieckiego.**	II	Początkowy, dla nauczycieli, znających język przynajmniej w zakresie programu seminarjum.
"	**Polonistyczny.** (a) Rozwój liryki. b) Ćwiczenia w lekturze i interpretacji utworów lirycznych z uwzględnieniem potrzeb szkoły powszechnej. Ćwiczenia w deklamacji).	I	(W. K. N.).
"	**Wychowania fizycznego.** (Gimnastyka w zastosowaniu do nauczania dzieci w wieku szkolnym do lat 10. Prócz ćwiczeń gimnastycznych przerobienie zasobu gier, wchodzących w programy lekcyjne, przeznaczone dla dziatwy wymienionego okresu).	I	
"	**Robót kobiecych.**	II	
Wilno pow. (kurs w Bukiszkach, 8 km. autobusem od Wilna)	**Ogrodniczo-pszczelniczy.** (Encyklopedja rolnictwa, ogrodnictwo, pszczelnictwo, spółdzielczość, praca społeczna i oświatowa na wsi).		Dwutygodniowy od 3 lipca.

UWAGA: Wszystkie kursy o charakterze oświatowo-rolniczym w Okręgu Szkolnym Wileńskim organizowane są przy pomocy Ministerstwa Rolnictwa i związków samorządowych.

Inspektorat Szkolny	Kurs	Termin	Uwagi
	OKRĘG SZKOLNY WOŁYŃSKI.[1]		
Krzemieniec	**Biologiczny.** (Anatomja, histologja, rozmnażanie się jednego kręgowca).	I	(W. K. N.). Pożądane przywiezienie lupy.
„	**Fizyko-chemiczny.** (Przygotowanie ćwiczeń praktycznych z chemji w zakresie programu szkoły powsz. i tworzenie pracowni propedeutycznej z zakresu chemji i fizyki).	I	(W. K. N.). Pożądane przywiezienie kompletu: (piłeczki, młotka, świdra, lampki spirytusowej, obcążek do drutu) i przygotowawcze opracow. podręczników Michalskiego: „Pracownia fizyczna i chemiczna w szkole średniej" i Dmochowskiego: „Ćwiczenia z fizyki i chemji w kl. II i III gimn".
Krzemieniec (Liceum)	**Śpiewu.**	I	(W. K. N.). Sześciotygodn. od 3. VII. do 14. VIII. Dwie grupy: niższa i wyższa; ta ostatnia przedewszystkiem dla słuchaczy, którzy odbyli już jeden kurs wakacyjny.
„	**Kierowników chórów.**	I	
Krzemieniec	**Gry instrumentalnej.** (Skrzypce, fortepian, organy).	I—II	Sześciotygodn. od 3. VII do 14. VIII. Nauka w grupach według instrumentów. Prócz wpisowego opłata dodatk. 20 zł. Konieczne przywiezienie nut przegranych utworów, dla słuchaczy gry skrzypcowej przywiezienie skrzypiec.

[1] UWAGA: Dla słuchaczy(ek) kursów zorganizowanych w Liceum mieszkanie i utrzymanie w Liceum. Koszta utrzymania przewiduje się w wysokości **65 zł miesięcznie.** Słuchacze winni przywieźć ze sobą pościel (kołdrę, poduszkę, bieliznę pościelową), sienniki otrzymają na miejscu.

Dla słuchaczy(ek) pozostałych kursów mieszkanie internatowe zapewnione. Winni jednak przywieźć z sobą pościel (kołdrę, poduszkę, bieliznę, pościelową) oraz sienniki.

Inspektorat Szkolny	Kurs	Termin	Uwagi
Krzemieniec	**Metodyki śpiewu.** (Praktyczny).	I	Dwutygodn. od 3. VII. do 17. VII.
„	**Pieśniarstwa ludowego.**	III	Dziesięciodn. od 2. VIII do 14. VIII.
Krzemieniec (kurs w Białokrynicy)	**Społeczno-rolniczy.** a) Oświata pozaszkolna; prace organiz. społ.: społeczne podstawy spółdzielczości. b) Gospodarka i rachunkowość w spółdzielniach uczn. i samorz. szk.. c) Gospodarka w małych ogrodach i pasiece, jedwabnictwo).	I	
Ostróg	**Geograficzny.** (Podstawowe wiadomości z miernictwa, zdjęcia stolikowe. Elementarne wiadomości z kosmografji, połączone z obserwacjami astronomicznemi).	I	
„	**Polonistyczny.** (Odmiana imion i czasowników. Metodyka nauczania jęz. polskiego w oddz. V i VI szkoły powszechnej).	I	* (W. K. N.).
„	**Pedagogiczny.** (Drogi poznawania dziecka).	I	(W. K. N.). Kurs o charakterze konferencyj dyskusyjnych wymaga uprzedniego przerobienia podstawowych dzieł z zakresu psychologji i pedagogiki.
Dubno	**Języka ukraińskiego.** (Lektura wybranych utworów z literatury ruskiej (ukr.).	I	(W. K. N.).
Kowel	**Języka ukraińskiego.**	III	Początkowy.
Ostróg	**Języka ukraińskiego.**	III	Początkowy.

Inspektorat Szkolny	Kurs	Termin	Uwagi
	WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE.		
Bielsko	**Wychowania fizycznego.** (Gimnastyka w zastosowaniu do nauczania dzieci starszych. Ćwiczenia gimn., gry i zabawy dla klas wyższych szkół powsz., dla chłopców).	I	Dla mężczyzn. Konieczne zaopatrzenie się w strój ćwiczebny.
„	**Wychowania fizycznego.** (Gimnastyka w zastosowaniu do nauczania dzieci starszych. Nadto gry i zabawy dla klas wyż. szk. powsz., dla dziewcząt).	I	Dla kobiet. Konieczne zaopatrzenie się w strój ćwiczebny.
Cieszyn	**Geograficzny.** (Beskidy — prócz wykł. wycieczki).	I	(W. K. N.). Uczestnicy mają wziąć ze sobą strój wycieczkowy.
„	**Ogrodniczy.** (Szczepienie drzew, urządzanie ogrodu szkolnego. Jedwabnictwo i pszczelnictwo).	I	
„	**Przyrodniczy.**	I	Dla kierowników pracowni śląskich, którzy byli na 3 mies. kursie w 1928 r. w Warszawie.
„	**Robót recznych i rysunku.** (Drzewo z uwzględnieniem wyrobu pomocy naukowych).	I	(W. K. N.). Dla mężczyzn i kobiet.
Mysłowice	**Robót ręcznych i rysunków.** (Metal i szkło).	I	(W. K. N.). Dla mężczyzn.
Pszczyna	**Matematyczny.** (Wybrane zagadnienia metodyczne z nauki rachunków w szk. powsz.).	I	
Tarnowskie Góry	**Matematyczny.** (Wybrane zagadnienia metodyczne z nauki rachunków w szk. powsz.).	I	

Załącznik II do N-ru II. 10084/29.

Rozkład prywatnych kursów wakacyjnych dla nauczycielstwa szkół powszechnych w r. 1929 w Okręgu Szkolnym Lwowskim.

R O Z K Ł A D.

Inspektorat Szkolny	Kurs	Termin	Uwagi
Krosno (kurs w Dukli)	**Polonistyczny.** (Składnia zdania pojedyńczego i złożonego wraz z metodyką jej nauczania w szkole powszechnej. Stylistyka polska wraz z metodyką ćwiczeń stylistycznych w szkole).	III	(W. K. N.). Organizuje Ognisko Związku P. N. S. P.
Nadwórna	**Metodyczno-pedagogiczny.** (Współczesne próby reformy nauczania i wychowania w szkole).	I	(W. K. N.).
Przemyśl	**Fizyczny.** (Przygotowanie ćwiczeń praktycznych z fizyki w zakresie programu szkoły powszechnej i tworzenie pracowni propedeutycznej w zakresie fizyki).	I	(W. K. N.).
Stary Sambor (kurs w Chyrowie)	**Humanistyczny.** (Ortofonja, ortoepja i ortografja (teorja i praktyka) i sposób ich traktowania w szkole powszechnej. Lektura dzieł i utworów wskazanych w programie języka polskiego dla VII oddziału szkoły powszechnej).	I	(W. K. N.).
Stryj	**Fizyko-matematyczny.** (Przygotowanie ćwiczeń praktycznych z fizyki w zakresie programu szkoły powszechnej i tworzenie pracowni fizycznej. Idea stopniowego rozszerzania zakresu pojęcia liczby z uwagami metodycznemi do programu arytmetyki w szkole powszechnej. Rola rachunku przybliżeń dziesiętnych w nauczaniu elementarnem).	I	(W. K. N.).
Stryj (kurs w Bereźnicy)	**Gospodarstwa wiejskiego.** (Nowoczesne metody uprawy roli z uwzględnieniem nawozów sztucznych, hodowla bydła rogatego, drobiu i nierogacizny; mleczarstwo i jajczarstwo).	I	Tylko dla nauczycieli. Kurs odbędzie się w miejscowej szkole rolniczej.

Inspektorat Szkolny	Kurs	Termin	Uwagi
Tłumacz (kurs w Niżniowie)	**Psychologiczny.** (Wybrane zagadnienia z nauki o dziecku. Stosunek do świata rzeczywistego i urojonego. Myślenie dziecka i dorosłego. Psychiczne podstawy postępowania. Sposoby prowadzenia obserwacyj. Dziecko w świetle literatury. Przerobienie kilku wybranych utworów).	I	(W. K. N.).
Zaleszczyki	**Geograficzno-przyrodniczy.** (Metodyka nauczania geografji i nauki o Polsce współczesnej. Teoretyczne opracowanie pracowni przyrodniczej w szkole powszechnej. Ćwiczenia z fizjologji roślin wraz z zaznajomieniem ze sposobami hodowli. Organizacja szkolnego muzeum przyrodniczego).	I	(W. K. N.).

UWAGA: Karty wpisowe na kursy należy przesyłać do Inspektoratu Szkolnego, organizującego kurs. Wpisowe zależnie od liczby uczestników będzie wynosić 30 do 40 złotych.

91.

Śląski Urząd Wojewódzki

L. O. P. V-1396/1439. Katowice, dnia 27. marca 1929 r.

Dotyczy: oficerów i szeregowych rez. — zawiadomienie jakie roczniki będą powołane na ćwiczenia w roku 1929.

OKÓLNIK Nr. 44.

Do

Wszystkich Dyrekcyj państwowych, komunalnych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, Seminarjów nauczycielskich średnich szkół zawodowych, oraz Powiatowych Urzędów Szkolnych i Rad Szkolnych Powiatowych Województwa Śląskiego.

Poniżej podaję do wiadomości gron nauczycielskich odpis rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wojskowych:

„W związku z rozp. M. S. Wojsk. Biuro Og. Org. L. 1465/Org. III. z dnia 16. III. br. podaję do wiadomości, iż w roku bieżącym będą powołani na ćwiczenia:

A. Oficerowie.

1. Piechoty (z czołgami)
2. Kawalerji
3. Ofic. rez. artylerji
4. Lotnictwa
5. Saperów
6. Łączności
7. Samochodów
8. Żandarmerji
9. Taborów
10. Uzbrojenia
11. Sanitarnych (tylko lekarzy i wet.)

następujących kategoryj:

I. wszyscy, którzy byli objęci powołaniem na ćwiczenia w ubiegłym roku, a nie odbyli ćwiczeń z jakichkolwiek powodów (za wyjątkiem reklamowanych na 12 miesięcy),

II. roczników: 1903 (po raz 1-szy),
1902, 1901. 1898 i 1893 (po raz 2-gi)
oraz 1895 (po raz 3-ci), za wyjątkiem reklamowanych na 12 miesięcy;

III. wszyscy nowomianowani podporucznicy rezerwy i nowoprzyjęci oficerowie rezerwy z b. armji zaborczych (Dz. Pers. Nr. 9/28) z rocznika 1903—1893 (do 36 lat włącznie).

B. Szeregowi rezerwy.

1) Podoficerowie i szeregowcy rocznika 1903 z wyjątkiem szeregowców taborów, służby uzbrojenia, służby lotnictwa i służby intendentury.

2. Szeregowi (podoficerowie i szeregowcy), którzy podlegali powołaniu w ubiegłym roku, lecz ćwiczeń nie odbyli z różnych powodów.

3. Podchorążowie rezerwy rocznika 1905, w lotnictwie nadto 1906, prócz tego będą powołani ci wszyscy pchr. rez. z innych roczników, którzy dotychczas nie uzyskali warunków nominacji na ppr. rez.

4. Niektóre kategorje specjalistów artylerji przeciwlotniczej, lotnictwa i łączności oraz podoficerowie w taborach i szoferzy w samochodach. Kategorje te zostaną określone dokładnie później.

C. Rozpoczęcie ćwiczeń przewidywane jest około 15 maja — zakończenie z końcem października 1929 r.

D. Prośby do D. O. K. o odroczenie terminu ćwiczeń do roku 1930 — odpowiednio udokumentowane i potwierdzone przez właściwe władze — winni wnosić:

a) oficerowie rezerwy wprost do dców tych formacyj macierzystych, do których ewidencyjnie należą;

b) szeregowi rezerwy wprost do Kmdtów tych P. K. U., na terenie których stale zamieszkują.

E. Przesunięcia terminu ćwiczeń w ramach poszczególnych turnusów r. 1929 — na podstawie odpowiednio umotywowanych

prośb — będą udzielali we własnym zakresie Dcy formacyj ewid. dla oficerów rezerwy. a Kmdci P. K. U. dla szeregowych rez.

F. Wszystkie prośby oficerów wzgl. szeregowych rez. o odroczenie ćwiczeń, odpowiadające warunkom wyszczególnionym w § 487 rozp. wykon. do Ust. o powsz. obow. wojsk. (Dz. U. R. P. Nr. 37/25 poz. 252) winny być należycie udokumentowane i potwierdzone przez władze wymienione w § 488 rozp. wyk. do wyżej cytowanej Ustawy.“

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Ręgorowicz**
Naczelnik Wydziału:

92.

Śląski Urząd Wojewódzki
L. O. P. V-1828. Katowice, dnia 18 kwietnia 1929 r.

OKÓLNIK Nr. 55.

Do

Dyrekcyj państwowych i komunalnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół średnich zawodowych męskich i żeńskich Województwa Śląskiego w sprawie programów zawodów szkolnych na rok 1929.

I. Tegoroczne zawody międzyszkolne odbędą się z następującemi zmianami:

1) Cały śląski okręg szkolny został podzielony na 5 rejonów dla męskich i na 2 rejony dla żeńskich zakładów, w których następnie będa przeprowadzone rejonowe zawody międzyszkolne.

2) Po zawodach rejonowych odbędą się międzyszkolne zawody finałowe w miejscowości, którą tut. Urząd oznaczy później.

3) Nie przewidziało się specjalnego przygotowania do zawodów międzyszkolnych, ponieważ mają one być obrazem całorocznej pracy w zakresie wychowania fizycznego i ponieważ fałszywie pojęte przez młodzież wytwarzały niepożądaną specjalizację, budząc niezdrową ambicję, zamiast najszerszego zamiłowania do ruchu na powietrzu, wreszcie zabierały zbyt wiele czasu. co następnie odbijało się niekorzystnie na klasyfikacji.

4) Odpowiedzialnych kierowników i sędziów zawodów międzyszkolnych rejonowych oraz centralnych, wyznaczy z góry Wydział Oświecenia Publicznego.

5) Wobec brzmienia pkt. 3 — zostanie zmienioną punktacja dla pięcio i trójboju z roku ubiegłego. — Zmianę warunków punktacji poda się do wiadomości kierownikom i sędziom zawodów na specjalnej konferencji.

6) Zakładowe „Święto sportowe“ młodzieży nie odbędzie się. ponieważ jaknajwiększa liczba młodzieży będzie miała sposobność wziąć obecnie udział w rejonowych zawodach międzyszkolnych.

II. Rejonowe i finałowe zawody międzyszkolne mają być przeprowadzone na podstawie programu z roku ubiegłego, ze względu na otrzymane przez Zakłady nagrody wędrowne, o które w bieżącym roku nadal zakłady będą rozgrywały.

a) Wobec tego przewiduje się dla uczniów: pięciobój drużynowy, w którym weźmie udział z każdej szkoły 10 zawodników, a mianowicie:

1) Bieg płaski 100 m,
2) skok w dal,
3) skok wzwyż,
4) rzut granatem zaczepnym (wagi 255 gr.) leżąc prawą i lewą ręką posobnie 3 razy, w których liczą się najdalsze rzuty. Pole rzutu 10 m. szerokości,
5) Rzut dyskiem wagi 2 kg.

oraz każdy zakład męski wystawi 1 drużynę do palanta (12 uczniów), 1 drużynę do koszykówki i 1 drużynę do biegu sztafetowego: 4×100.

b) dla uczenic: trójbój drużyny a mianowicie:

1) Bieg płaski,
2) skok w zwyż,
3) Rzut dyskiem wagi 1 kg.

oraz zakład żeński wystawi 1 drużynę do siatkówki, 1 drużynę do koszykówki, 1 drużynę do biegu sztafetowego 4×60.

Na zawodach obowiązują przepisy Pol. Zw. Lek. Atl., oraz te przepisy do gier sportowych, które obowiązywały w ubiegłym roku.

III. Zawody międzyszkolne będą przeprowadzone w dwóch etapach: a) rejonowe eliminacyjne rozgrywki międzyszkolne, b) centralne zawody finałowe.

W związku z tem zarządzam co następuje:

Śląski Okręg Szkolny zostaje podzielony dla zakładów męskich na 5 rejonów: 1) Katowicki (w Katowicach), 2) Tarnogórski (w Tarnowskich Górach), 3) Bielski (w Bielsku), 4) Mikołowski (w Mikołowie) i 5) Królewsko-Hucki (w Królewskiej Hucie).

dla zakładów żeńskich na 2 rejony: 1) Katowicki (w Katowicach), 2) Królewsko-Hucki (w Królewskiej Hucie).

W skład wymienionych rejonów wchodzą wszystkie państwowe i komunalne zakłady średnie ogólnokształcące, seminarja nauczycielskie i średnie szkoły zawodowe z następujących miejscowości:

1) **Rejon Katowice** — 25 maja br.
   a) Katowice,
   b) Siemianowice,
   c) Rożdzień,
   d) Mysłowice.
2) **Rejon Tarnowskie Góry** — 29 maja br.
   a) Tarnowskie Góry.

b) Szarlej,
c) Lubliniec,
d) Szkoła Górnicza Związków Przemysłowych.

3) **Rejon Bielsko** — 21 maja br.
a) Bielsko,
b) Cieszyn.

4) **Rejon Mikołów** — 23 maja br.
a) Mikołów,
b) Pszczyna,
c) Rybnik,
d) Żory.

5) **Rejon Królewsko Huta** — 27 maja br.
a) Królewska Huta,
b) Ruda,
c) Nowy Bytom,
d) Wojewódzka Szkoła Hutnicza.

Dla zakładów żeńskich:

1) **Rejon Katowice** — 31 maja br.
a) Katowice,
b) Cieszyn,
c) Mysłowice.

2) **Rejon Królewska Huta** — 28 maja br.
a) Królewska Huta,
b) Tarnowskie Góry,
c) Mikołów,
d) Nowa Wieś.

Kierownikami rejonowych zawodów międzyszkolnych mianuję:

a) **w Katowicach** p. Alfreda Hamburgera nauczyciela wychowania fizycznego z państw. gimnazjum klasycznego w Katowicach.

b) **w Tarnowskich Górach** p. Władysława Babireckiego nauczyciela wychowania fizycznego z państw. seminarjum nauczycielskiego w Tarnowskich Górach.

c) **w Bielsku** p. Henryka Boryczkę nauczyciela wychowania fizycznego z gimnazjum polskiego w Bielsku.

d) **w Mikołowie** p. Romana Witka, nauczyciela wychowania fizycznego z gimnazjum w Mikołowie.

e) **w Królewskiej Hucie,** p. Włodzimierza Markowskiego nauczyciela wychowania fizycznego z gimnazjum mat.-przyrodniczego w Królewskiej Hucie.

f) **w Katowicach,** p. Michalewiczównę Amalję, nauczycielkę wychowania fizycznego z miejskiego gimnazjum żeńskiego w Katowicach,

g) **w Królewskiej Hucie,** p. Ludomiłę Tomkiewiczównę nauczycielkę wychowania fizycznego z seminarjum żeńskiego w Nowej Wsi.

Na sędziów gier w czasie rejonowych zawodów miedzyszkolnych wyznaczam:

Zakłady męskie:

1) **dla Katowic,** p. Hajkowskiego Józefa, nauczyciela wychowania fizycznego z gimnazjum matem. przyrodniczego w Królewskiej Hucie i p. Szymońskiego Władysława, nauczyciela wychowania fizycznego z państwowego gimnazjum w Królewskiej Hucie.

2) **dla Tarnowskich Gór** — p. Włodzimierza Markowskiego nauczyciela wychowania fizycznego z gimnazjum mat.-przyrodniczego w Królewskiej Hucie i p. Alfreda Hamburgera nauczyciela wychowania fizycznego z państw. gimnazjum klasycznego w Katowicach.

3) **dla Bielska** — p. Karola Golę, nauczyciela wychowania fizycznego z seminarjum w Pszczynie i p. Marjana Kulika nauczyciela wychowania fizycznego w seminarjum w Mysłowicach.

4) **dla Mikołowa** — p. Henryka Boryczkę nauczyciela wychowania fizycznego z gimnazjum w Bielsku i p. Jana Musioła, nauczyciela wychowania fizycznego z komunalnego gimnazjum w Szarleju.

5) **dla Królewskiej Huty** — p. Władysława Babireckiego nauczyciela wychowania fizycznego z seminarjum w Tarnowskich Górach i p. Zygmunta Bętkowskiego nauczyciela wychowania fizycznego z gimnazjum w Mysłowicach.

Zakłady żeńskie:

1) **dla Katowic** — p. Ludmiłę Tomkiewiczównę, nauczycielkę wychowania fizycznego z seminarjum w Nowej Wsi i p. Helenę Peterównę, nauczycielkę wychowania fizycznego z miejskiego gimnazjum w Królewskiej Hucie.

2) **dla Królewskiej Huty** — p. Marję Krasowską, nauczycielkę wychowania fizycznego z seminarjum w Mysłowicach i p. Michalewiczówną Amalję nauczycielkę wychowania fizycznego z miejskiego gimnazjum żeńskiego w Katowicach.

Pozatem każdy rejonowy kierownik zawodów międzyszkolnych będzie miał możność w razie braku sędziego do pewnej gry skorzystać z obecności tych nauczycieli (lek) wychowania fizycznego, którzy będą obecni z swoją młodzieżą na zawodach.

IV. Centralne zawody finałowe odbędą się pod kierownictwem wizytatora higjeny i wychowania fizycznego p. Dra Tytusa Zajączkowskiego.

W finałowych zawodach wezmą udział mistrzowskie drużyny męskie i żeńskie z poszczególnych rejonów we wszystkich grach sportowych, wielobojach, oraz biegach. — Zawody finałowe dla zakładów męskich i żeńskich odbędą się w dwóch po sobie następujących dniach.

W tym celu na sędziów do rozgrywek finałowych wyznaczam:

a) dla zakładów meskich:
do koszykówki: p. Alfreda Hamburgera, nauczyciela wychowania fizycznego, do palanta: p. Władysława Babireckiego, nauczyciela wychowania fizycznego,

b) dla zakładów żeńskich:
do koszykówki: p. Ludmiłę Tomkiewiczównę, nauczycielkę wychowania fizycznego, do siatkówki: p. Michalewiczównę Amalję, nauczycielkę wychowania fizycznego,

c) do biegu sztafetowego dla uczniów i uczennic: p. Józefa Hajkowskiego, nauczyciela wychowania fizycznego z gimnazjum matem.-przyrodniczego w Królewskiej Hucie.

Oprócz tego w zawodach finałowych wezmą udział wymienieni kierownicy rejonów i mistrzowskich drużyn, których będzie można użyć na ewentualnych sędziów do wielobojów.

V. Wskazówki:

W szczegółach zastosują się Dyrekcje i nauczyciele wychowania fizycznego do nastepujacych norm i wskazówek:

1) W zawodach rejonowych muszą wziąść udział wszystkie zakłady bez wyjątku.

2) Wiek uczestników zawodów, nie może być niższy niż 16 lat, zawodniczki zaś muszą mieć 15 lat życia.

3) Lekarze szkolni wydadzą opinję co do sprawności fizycznej uczestników w zawodach i młodzież, któraby mogła ponieść szkodę na zdrowiu.

4) Imienny wykaz uczniów i uczennic, biorących udział w rozgrywkach lub wielobojach, z podaniem nazwiska nauczyciela, nauczycielki wychowania fizycznego należy przedłożyć w dniu zawodów rejonowych odnośnemu kierownikowi zawodów.

5) Dozór nad uczniami i uczennicami w czasie zawodów rejonowych i centralnych sprawuje nauczyciel(ka) wychowania fizycznego tegoż zakładu.

6) Zawody rejonowe rozpoczną się bez względu na pogodę dla uczniów i uczennic w oznaczonych dniach o godzinie 8-ej rano na boiskach, a następnie udzielą wyczerpujących informacyj dotyczącym nauczycielom(kom) wychowania fizycznego.

7) W każdym rejonie zawody zostaną ukończone w jednym dniu.

8) Drużyny stające do zawodów grają bez rezerwy.

O zdobyciu nagrody rozstrzyga największa ilość osiągniętych punktów w grach oraz w pięcioboju dla uczniów i w trójboju dla uczennic w czasie zawodów finałowych. Ewentualne dyplomy dla zwycięskich drużyn w wielobojach i grach, rozda reprezentant Wydziału Oświecenia Publicznego.

9) W czasie zawodów obowiązuje strój dla uczniów i uczennic według okólnika Wydziału Oświecenia Publicznego L. 40530 z dnia 19 grudnia 1927 r. (Dz. U. W. O. P. Nr. 2, z dnia 1 lutego 1928 r. pkt. 12, 13).

10) W zawodach międzyszkolnych nie weźmie udziału taka młodzież, która kończy naukę w bieżącym roku szkolnym.

VI. Pomoc sanitarna.

Pomoc sanitarną na rejonach zawodach międzyszkolnych zorganizują następujący lekarze szkolni:

Dla uczniów:

1) **w Katowicach:** p. Dr. Stanisław Hilewicz, lekarz szkolny z gimnazjum klasycznego w Katowicach,

2) **w Tarnowskich Górach** — p. Dr. Konachiewicz Longin, lekarz szkolny seminarium i gimnazjum w Tarnowskich Górach,

3) **w Bielsku** — p. Dr. Wałach Józef, lekarz szkolny z szkoły przemysłowej w Bielsku,

4) **w Mikołowie** — p. Dr. Adamczewski Stefan, lekarz szkolny gimnazjum w Mikołowie,

5) **w Królewskiej Hucie** — p. Dr. Zawadzki, lekarz szkolny gimnazjum klasycznego w Królewskiej Hucie.

Dla uczennic:

1) **w Katowicach** — p. Dr. Zeltenreichowa Jadwiga. lekarz szkolny seminarjum żeńskiego w Mysłowicach,

2) **w Królewskiej Hucie** — p. Dr. Hankowa, lekarz szkolny gimnazjum żeńskiego w Królewskiej Hucie.

W czasie centralnych zawodów międzyszkolnych dla uczniów: dyżurować będzie p. Dr. Pietraszkiewicz z gimnazjum matem.-przyrodniczego w Królewskiej Hucie, zaś dla uczennic: p. Dr. Hankowa, lekarz szkolny gimnazjum żeńskiego w Królewskiej Hucie.

VII. Koszta podróży i djety:

1) Wyżej wymienieni zamiejscowi kierownicy rejonów, sędziowie, lekarze szkolni, oraz nauczyciele w. f. — kierownicy drużyn, otrzymają zwrot kosztów podróży i djet, za przyjazd i uczestniczenie w zawodach rejonowych i centralnych, w wysokości przewidzianej ustawą.

2) Zasadniczo koszta podróży drużyn, wyjeżdżających na rozgrywki eliminacyjne (rejonowe) pokryją z funduszów gier i zabaw zakłady szkolne. O ile jednak okazałoby się, że powyższe koszta nie będą mogły pokryć zakłady szkolne w własnym zakresie, (biorąc pod uwagę stan kasy, oraz ilość wyjeżdżających zawodników (czek) a z tego stosunkowe koszta podróży), natenczas winna Dyrekcja po porozumieniu się z nauczycielem wychowania fizycznego zwrócić się pisemnie do Wydziału Oświecenia Publicznego o udzielenie subwencji na: pokrycie kosztów podróży dla uczestników zawodów i na jednorazowy posiłek w wysokści 2,— zł od ucznia, a to najpóźniej do 15 maja br. włącznie, ponieważ późniejsze zapotrzebowania nie będą uwzględnione. W wspomnianem piśmie należy wyszczególnić cenę biletu w jedną stronę, ogólną liczbę uczestników zawodów i zestawienie sumaryczne kosztów.

3) W związku z tem zaznajomią Dyrekcje w pierwszym rzędzie z treścią powyższego okólnika nauczycieli wychowania fizycznego i lekarzy szkolnych, poczem zastosują się ściśle do podanych wskazań i terminów.

VIII. Celem dokładnego omówienia i wydania instrukcyj wymienionym w okólniku kierownikom rejonów, oraz sędziom zawodów międzyszkolnych, odbędzie się dnia 30 maja br. o godzinie 11-tej konferencja dotyczących nauczycieli wychowania fizycznego w auli gimnazjum klasycznego w Katowicach. W związku z tem, proszę dotyczące Dyrekcje o udzielenie urlopu na oznaczony dzień interesowanym nauczycielom.

Za Wojewodę:

Dr. Zajączkowski m. p.

w z. Naczelnika Wydziału.

93.

WIADOMOŚCI OSOBISTE.

Mianowani:

Józef Prażmowski, kierownik 8-klasowej szkoły powszechnej w Wełnowcu, prowizorycznym zastępcą inspektora szkolnego w Katowicach I. (Nr. II. 6683/29 z 12. III. 1929);

94.

KONKURSY.

Wydział Oświecenia Publicznego Województwa Śląskiego ogłasza konkurs na następujące posady nauczycielskie na rok szkolny 1929-30, w państwowych i komunalnych szkołach średnich ogólnokształcących:

1. Państw. gimnazjum polskie w Bielsku — 1 gimnastyk, 1 katecheta obrządku rzymsko-katolickiego,
2. Państw. gimnazjum w Katowicach — 1 germanista, 2 matematyków i fizyków,
3. Państw. gimnazjum klasyczne w Król. Hucie — 1 polonista, 1 gimnastyk, 1 nauczyciel śpiewu,
4. Państw. gimnazjum matem.-przyr. w Król. Hucie — 1 matematyk,
5. Państw. gimnazjum w Lublińcu — 1 katecheta obrządku rzymsko-katolickiego, 2 filologów klasycznych, 1 germanista,
6. Państw. gimnazjum w Mikołowie — 1 filolog klasyczny, 1 matematyk, 1 nauczyciel śpiewu,
7. Państw. gimnazjum w Mysłowicach — 1 matematyk,
8. Państw. gimnazjum w Pszczynie — 1 filolog klas., 1 germanista,
9. Państw. gimnazjum w Rybniku — 1 polonista, 1 gimnastyk z robotami ręcznemi,
10. Państw. gimnazjum żeńskie w Tarnowskich Górach — 1 posada nauczycielki filol. klas., 1 języka polskiego, 1 matematyki-fizyki,
11. Komun. gimnazjum w Nowym Bytomiu — 1 matematyk,
12. Komun. gimnazjum w Rożdzieniu — 1 matematyk i fizyk, 1 polonista,
13. Komun. gimnazjum w Siemianowicach — 1 germanista, 1 gimnastyk,
14. Komun. gimnazjum w Szarleju — 1 germanista,
15. Miejskie gimnazjum w Żorach — 1 filolog klas., 1 polonista, 1 gimnastyk z robotami ręczn. lub rysunk.
16. Państw. gimnazjum z jęz. wykł. niemieckim w Bielsku — polonista.

O powyższe posady ubiegać się mogą kandydaci, mający pełne kwalifikacje.

Podania zaopatrzone w legalizowane dowody studjów i egzaminów, metrykę urodzenia i życiorys należy przesłać drogą urzędowa do Wydziału Oświecenia Publicznego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach do dnia 31. maja 1929 r.

Wydział Oświecenia Publicznego ogłasza konkurs na posadę **kierownika 5 klasowej szkoły powszechnej w Starem Chechle,** powiat tarnogórski.

Termin wnoszenia podań: **31. lipca 1929 r.**

Wydział Oświecenia Publicznego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego ogłasza konkurs na następujące posady nauczycielskie na rok szkolny 1929/30 **w państwowej szkole przemysłowej w Bielsku:**

1. **Inżyniera mechanika** dla ogólnej budowy maszyn,
2. **Inżyniera-technologa,**
3. **Inżyniera mechanika** obznajomionego z działem silników spalinowych,
4. **Inżyniera elektryka,** obznajomionego z budową maszyn elektrycznych,
5. **Inżyniera-chemika** dla farbiarstwa, obeznanego z farbiarstwem wełny i bawełny.

O powyższe posady ubiegać się mogą kandydaci posiadający dłuższą, conajmniej dwuletnią praktykę zawodową.

Podania, zaopatrzone w legalizowane dowody studiów, egzaminów, odbytej praktyki i życiorys, wystosowane do Wydziału Oświecenia Pubblicznego w Katowicach, należy przesłać Dyrekcji Państwowej Szkoły Przemysłowej w Bielsku do dnia 20 lipca 1929 roku.

Wydział Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości, że z nowym rokiem szkolnym będą wolne w seminarjach nauczycielskich następujące posady:

1. **nauczyciela (lki) przedmiotów pedagogicznych oraz historji i geografji** w seminarjum żeńskiem w **Nowej Wsi,**
2. **nauczyciela biologji** w seminarjum **w Bobrku** przy Cieszynie.

Podania należy wnosić do Wydziału Oświecenia Publicznego w terminie do 15. lipca 1929 r.

Zarząd Gminy Siemianowic Śląskich ogłasza **konkurs** na posadę **lekarza** dla komunalnego gimnazjum, do której są przywiązane pobory według grupy IX a urzędników państwowych wraz z 40% dodatkiem śląskim za 15 godz. pracy tygodniowo stosownie do okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. z dn. 10. X. 1922 r. L. 1689‘22 H i z dn. 18 XI. 1924 r. L. 9383/11, ewentualne zaś godziny nadliczbowe byłyby płatne w tym samym stosunku

Podania należy wnosić do 30 lipca b. r. do Zarządu Gminy i dołączyć. 1) świadectwo dojrzałości, 2) dyplom lekarski, 3) dowód odbytej praktyki w szpitalach lub równorzędnych instytucjach, 4) zezwolenie na wykonywanie praktyki w obrębie Rzeczypospolitej Polskiej. 5 dowód zadośćuczynienia obowiązkowi służby wojskowej, 6) curriculum vitae.

Posada jest do objęcia z dniem 1. września 1929 r.

95.

KOMUNIKATY.

KOMUNIKAT

w sprawie obozu letniego przysposobienia wojskowego kobiet dla nauczycielek.

Organizacja Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju organizuje w r. b. obóz letni przysposobnienia wojskowego kobiet dla nauczycielek w celu wyszkolenia sił instruktorskich, uprawnionych do objęcia stanowiska komendantek hufców szkolnych i oddziałów p. w. k.

Termin trwania obozu od 3 sierpnia do 1 września.

Warunki przyjęcia: podpisanie zobowiązania do mm. rocznej pracy w miejscu swego zamieszkania w ilości minimum 2 godz. tygodniowo.

Opinja władz szkolnych.

Wpłacenie 25 zł wpisowego.

Kandydatki z pośród nauczycielek tych szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych, gdzie hufce szkolne są zorganizowane lub w toku organizacji mają pierwszeństwo.

Uczestnikom obozu przysługuje prawo 2-ch bezpłatnych przejazdów kolejowych, które wydają na obóz miejscowe Komendy Obwodowe. P. W. za okazaniem zawiadomienia o przyjęciu; na przejazd z obozu — Komenda Obozu.

Zgłoszenia na obóz z poszczególnych Okręgów Korpusu przyjmują do dnia 28. czerwca:

O. K. I. Komenda Okręgowa Organizacji Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju Warszawa — Bednarska 23 m. 46,

z O. K. II. p. Podhorska Marja — Lublin, ul. Powiatowa 3 m. 12,

z O. K. III. p. Piwońska Halina — Wilno, ul. Wiwulskiego 29,

z O. K. IV. K-da Koła Lokalnego P. W. K. w Łodzi, ul. Narutowicza 77, szkoła Przemysłowo-Handlowa.

z O. K. V. p. Zarembina Helena — Kraków, Al. Krasińskiego 32,

z O. K. VI. p. Wasilewska Halina — Lwów, ul. Zadworzańska 49,

z O. K. VII. p. Chocianowiczówna rena — Poznań, ul. Małeckiego 11.

z O. K. VIII. p. Kozłowska Irena — Toruń, ul. Słowackiego 37-a,

z O. K. IX. p. Stefańska Zofja — Brześć n. B., ul. Steckiewicza, dom Winertów,

z O. K. X. do dnia 1. VI. — p. Stokowska Wiktorja — Przemyśl, ul. Bartosza Głowackiego 4,
po 1 czerwca — Zarząd Organizacji Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju — Warszawa, ul. Bednarska 23 m. 46.

Warszawa, dnia 13 maja 1929 r. Nr. . W. F. 3133/29.

Zwraca się uwagę kierownictw dokształcających szkół zawodowych na wydany nakładem Spółki Wydawniczej „Zjednoczenie" w Grudziądzu, ul. Groblowa 27/29 „Podręcznik dla zawodu szewskiego. Praktyczne wskazówki dla uczni, czeladników i mistrzów szewskich. Opracował Jan Cieszyński, mistrz szewski i cholewkarski, instruktor fachowy w dokształcającej szkole zawodowej w Grudziądzu. 1929."

Podręcznik ten, napisany popoularnie, może oddać duże usługi nauczycielom fachowym przy udzielaniu nauki w klasach zawodowych szewskich a szczególnie przez ustalone w nim słownictwo zawodowe polskie, może oddać duże usługi tym nauczycielom, którzy słownictwa tego nie znają.

W sprawie: „Medalu Pamiątkowego i Medalu Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości“:

Ministerstwo W. R. i O. P. podaje do wiadomości, że wszelkich ułatwień w zaopatrywaniu się nauczycielstwa i funkcjonarjuszów państwowych w „Medal Pamiątkowy za Wojnę 1918—1921“ i „Medal Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości“ podjęło się

Towarzystwo Popierania Wytwórczości Polskiej w Warszawie, Aleje Jerozolimskie Nr. 43,

które przy pomocy Związku Oficerów Rezerwy Rzeczyp. rozwinęło wydatną akcję, mającą na celu popularyzację „Medalu Pamiątkowego za Wojnę 1918—1921“, ułatwienie jego nabycia i rozdział na poszczególne powiaty. Propagandę w tym kierunku prowadzą Powiatowe Komitety Odznaczeń, które ukonstytuowały się w powiatach przy Kołach Związku Oficerów Rezerwy.

Ponadto wspomniane Towarzystwo podjęło się dostarczyć nauczycielstwu „Medal Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości“ przy zapotrzebowaniu masowem po cenie 20% niższej, t. j. po zł 3,20 za sztukę. Medale mogą być wysyłane do Inspektoratów Szkolnych bądź za nadesłaniem przy zamówieniach należności z góry, bądź za zaliczeniem pocztowem.

„Organizacja Władz Państwowych Rzeczypospolitej Polskiej“.

Wykres — tablica ścienna 110×85 cm„ w opracowniu **J. Suskiego, radcy min. w M. S. Wewn. zalecona do użytku przez jedenaście Ministerstw,** a między innemi przez p. Ministra Spraw Wewnętrznych pismem OL. 902/1/28 i przez p. Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pismem O. Prez. 7312/28.

Urzędy państwowe i samorządy, oraz szkoły, które w ubiegłym okresie budżetowym pragnęły zaopatrzeć się w **„Wykres Organizacji Władz Państwowych Rzeczypospolitej Polskiej“,** a nie nabyły go z powodu **braku kredytów,** mają teraz możność zakupić **nowe wydanie tablicy,** przedstawiające stan organizacji administracji w chwili obecnej.

Ceny tablicy: (wraz z przesyłką) pozostają dla urzędów bez zmian:

za 1 egz. bez oprawy	3,50 zł
w razie nabycia więcej jak 5 egz. za 1 egz. . .	3,— zł
za 1 egz. naklejony na płótno, do składania . . .	10,— zł
za 1 egz. naklejony na płótno, z wałkami, do zawieszania	12,— zł

Przy nabyciu większej ilości tablic (np. przez Wydziały Powiatowe dla gmin lub przez Inspektoraty Szkolne i Rady Szkolne dla szkół) **specjalne ustępstwo** i, na **żądanie dłuższy kredyt.**

Wykres zamawiać można pod adresem: Warszawa „Wykres Organizacji Władz“, Nowy Świat 69 (gmach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych).

Zamówienie zastępuje wpłata należytości za „Wykres“ do P. K. O. na konto 16,3000.

P. Paweł Steller, nauczyciel i art. grafik, wykonał w drzeworycie portret Pana Prezydenta R. P. Dr. Ignacego Mościckiego. Portret ten, wyróżniony na konkursie Zwiazku Artystów Grafików w Warszawie I-ą nagrodą, nietylko jako drzeworyt ale jako reprodukcja portretu Pana Prezydenta R. P. zalecony być może tym szkołom i zakładom naukowym, które dotychczas portretu Pana Prezydenta nie posiadają.

Bliższych informacji udziela autor P. Paweł Steller, nauczyciel i art. grafik w Katowicach (szkoła wydziałowa).

Kursy wakacyjne dla nauczycielstwa szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli.

W czasie od dnia 2 do 27 lipca 1929 r. odbędą się następujące kursy wakacyjne dla nauczycielstwa szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli.

I. w **Augustowie:** (Wojew. Białostockie) — biologiczny.

II. w **Krakowie:**
1) pedagogiczny,
2) języka i literatury polskiej,
„ „ „ niemieckiej.

III. we **Lwowie** — geograficzny.

IV. w **Toruniu** — historyczny.

V. w **Warszawie:**
1) filologiczny,
2) fizyczny,
3) matematyczny.

VI. w **Wągrowcu** (Woj. Poznańskie):
fizyko-chemiczny (przedwsz. dla naucz. zakł. kształc. naucz.).

Celem kursów jest: a) umożliwienie nauczycielstwu rozszerzenia naukowych horyzontów i nawiązania łączności z ludźmi i środowiskami pracy naukowej:

b) zapoznanie z nowszemi wynikami badań w danej dziedzinie, przyczem tematy, mające bezpośredni lub pośredni związek z terenem pracy nauczycielskiej będą miały oczywiście pierwszeństwo;

c) omówienie zagadnień dydaktycznych w związku z programem.

Prelegentami będą wybitni fachowcy, przeważnie profesorowie szkół akademickich.

Słuchaczami mogą być nauczyciele państwow. i prywatnych szkół średnich i zakładów kształcenia nauczycieli, w miarę zaś wolnego miejsca także nauczyciele innych szkół. Słuchacze opłacają wpisowe w kwocie 20 zł i otrzymują wstęp na wykłady i ćwiczenia oraz w razie potrzeby bezpłatną zbiorową kwaterę w siedzibie kursu (bez pościeli). W miarę możności będą również zapewnione tanie mieszkania oddzielnie oraz posiłki po przystępnych cenach.

Bliższe szczegóły w sprawie zamierzonych wykładów i ćwiczeń oraz w sprawie terminu i sposobu zapisów na kursy zostaną niebawem ogłoszone. (Nr. II-7903'29).

W sprawie kursów przeszkolenia higjenicznego dla nauczycieli szkół powszechnych.

W porozumieniu z Dyrekcją Państwowej Szkoły Higjeny w Warszawie Ministerstwo wzorem lat ubiegłych organizuje w r. 1929 dwa kursy przeszkolenia higjenicznego dla nauczycieli (ek) szkół powszechnych.

Każdy kurs bedzie obejmował 4 działy: 1) nauki przyrodnicze (biologja, anatomja i fizjologja, bakterjologja i nauka o odporności, higjena odżywiania, higjena pracy umysłowej), 2) metodykę nauczania higjeny i wychowania higjenicznego, 3) higjenę publiczną (uzdrowotnienie miast i wsi, higjena budynku szkolnego i jego otoczenia), 4) higjenę społeczną (zwalczanie ostrych chorób zakaźnych, gruźlicy, alkoholizmu i innych klęsk społecznych, higjena dziecka i pielęgniarstwo społeczne).

Kursy są przeznaczone dla kwalifikowanych nauczycieli i nauczycielek szkół powszechnych. Pożądane jest jednak, by uczestniczyli w nich przedewszystkiem kierownicy szkół: z nauczycieli pierwszeństwo będą mieli przy przyjmowaniu ci, którzy ukończyli grupę geograficzno-przyrodniczą Wyższego Kursu Nauczycielskiego i uczą higjeny w 7 oddziale szkoły powszechnej

Pierwszy kurs trwać będzie od dnia 8 lipca (włącznie), ogółem dni 20. Drugi kurs trwać będzie od dnia 5 sierpnia do dnia 24 sierpnia włącznie — ogółem dni 20. Obydwa odbywać się będą w Państwowej Szkole Higjeny (Warszawa-Mokotów) i obejmować będą do 90 godzin teorji i pewną liczbę godzin zajęć praktycznych, pokazów i wycieczek.

Zgłoszenia na formularzach kart wpisowych na kursy wakacyjne w myśl postanowień okólnika z dnia 18 kwietnia 1929 r., nr. II-10084/29 (Dz. Urz. Nr. 5 poz. 64) kandydaci przesłać winni przed 1 czerwca 1929 r. bezpośrednio do Państwowej Szkoły Higjeny, Warszawa, Mokotów, Chocimska 24, zaznaczając, na który z tych dwóch kursów reflektują i czy zamierzają korzystać z bursy. Wraz z kartą wpisową kandydat winien przesłać do Państwowej Szkoły Higjeny 15 złotych wpisowego.

Dla ułatwienia pobytu na kursie Ministerstwo dla pewnej liczby (do 50) słuchaczy (ek) zarezerwowało bursę Państwowej Szkoły Higjeny, gdzie pobyt całodzienny w warunkach bardzo dogodnych łącznie z żywieniem wynosić będzie trzy złote dziennie. Pierwszeństwo w przyjęciu do tej bursy będą mieli słuchacze z odleglejszych Województw. Będzie również czynna druga bursa, gdzie koszta pobytu wynosić będą zł 5,50 dziennie od osoby.

O zakwalifikowaniu na kurs oraz o ewentualnem przyjęciu do bursy kandydat zostanie powiadomiony do dnia 20 czerwca r. 1929.

W razie zakwalifikowania do bursy kandydat winien całkowitą opłatę za bursę uiścić w Sekretarjacie Szkoły niezwłocznie po przybyciu na kurs.

(Nr. II-10745/29).

W sprawie przyjmowania kandydatów do Państwowego Instytutu Wychowania Fizycznego.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości, że Państwowy Instytut Wychowania Fizycznego w Warszawie przeniesiony zostanie z początkiem roku szkolnego 1929/30 na Bielany, ewentualnie złączny z Centralnym Instytutem Wychowania Fizycznego.

Nauczyciele, pragnący kształcić się w Instytucie Wychowania Fizycznego na własny koszt, ewentualnie za urlopem płatnym za zwrotem kosztów zastępstwa, winni w celu otrzymania urlopu składać podania drogą służbową do Ministerstwa do dnia 1 czerwca r. b.

Warunki przyjęcia do Instytutu W. F.:

Wiek od 18 do 30 lat, świadectwo dojrzałości gimnazjalne lub seminaryjne, usprawnienie fizyczne.

Do podania należy dołączyć: 1) metrykę, 2) świadectwo dojrzałości, 3) świadectwo lekarskie o przydatności fizycznej do zawodu nauczycielskiego, 4) 3 fotografje, podpisane własnoręcznie, 5) życiorys.

(Nr. I. W. F. 2589/29).

W sprawie wydawnictw i środków naukowych zatwierdzonych do użytku szkolnego.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdziło do użytku szkolnego następujące wydawnictwa i środki naukowe:

I. Podręczniki.

Cieśliński J. et Szarota J., Lectures sur la civilisation française. Première partie. Książnica-Atlas, 1928 — dla uczniów VII kl. szkół średnich ogólnokształcących oraz III kursu seminarjów nauczycielskich (Nr. II. 12250/28);

Lewicki A., Zarys historji Polski. Tom I. Do r. 1795. Oprac. i uzupełnił Jan Friedberg. Wyd. 13. Gebethner i Wolff, 1928 — dla uczniów gimnazjum wyższego (Nr. II. 5965/29);

Niewiadomska C., Czytanki dla szkół powszechnych. Rok pierwszy. Oddział II. Wyd. XI. Gebethner i Wolff, 1927 — dla uczniów II oddz. szkół powszechnych (Nr. II. 7623/28):

Płasek Faustyn, Nauka spiewu metodą trójdźwiękową dla kl. II szkół powszechnych. Książnica-Atlas, 1928 — dla uczniów II i III oddz. szkół powszechnych oraz I kl. gimnazjów (Nr. II. 13355/28);

Szarota J., Les provinces françaises. Cinquième livre de français. Deuxième édition remaniée. Lwów — Warszawa, Książnica — Atlas, 1928 — dla uczniów VI kl. szkół średnich ogólnokształcących (Nr. II. 7685/28).

II. Wydanie autorów:

Goethe, Torkwato Tasso. Dramat. Przekład Jana Kasprowicza — lektura uzupełniająca dla klasy VII—VIII-ej szkóc średnich ogólnokształcących (Nr. II. 9963/28);

Słowacki Juljusz, Anhelli. Opracował Andrzej Boleski. Część I. Tekst. Część II. Objaśnienia i przypisy. Warszawa, „Bibljoteka Polska" — lektura obowiązująca dla uczniów VII i VIII kl. szkół średnich ogólnokształcących oraz IV kursu seminarjów nauczycielskich (Nr. II. 7689/28):

Słowacki Juljusz, Marja Stuart. Opracował J. Ujejski. Kraków, Krak. Sp. Wydawnicza — lektura uzupełniająca dla uczniów VII i VIII kl. szkół średnich ogólnokształcących (Nr. II. 2469/28),

III. Książki pomocnicze:

Dyakowski Bogdan, Z przyrody Bałtyku. Poznań, Księg. św. Wojciecha, 1928 — dla uczniów wyższych oddziałów szkół powszechnych oraz dla młodzieży gimnazjalnej (Nr. II. 6550/28):

Sinko Tadeusz, Od Olimpu do Olimpji. Wrażenia i rozważania z podróży greckiej. Książnica-Atlas, 1928 — dla nauczycieli i dla uczniów szkół średnich ogólnokształcących (Nr. II. 12332/28):

Törngren L. M., Podręcznik gimnastyki. Spolszczyli z oryginału szwedzkiego H. Czechowiczówna i T. Dręciewicz. Książnica-Atlas, 1926 — dla nauczycieli ćwiczeń cielesnych (Nr. II. 7373/29).

IV. Środki naukowe:

Matkowski Z. — Borkowska St., Słownik encyklopedyczny francusko-polski i polsko-francuski. Lwów—Warszawa, nkł. Księg. B. francuskopolski i polsko-francuski. Część I, francusko-polski. Lwów—Warszawa, nkł. Księg. B. Połonieckiego, — dla szkół wszelkich typów (Nr. II. 18333/28).

W sprawie czasopisma „Oświata i Wychowanie".

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zwraca uwagę, że czasopima „Bibljografja Pedagogiczna" i „Szkoła Powszechna" przestały wychodzić z dniem 1 stycznia 1929 r. Natomiast Ministerstwo wydaje obecnie czasopismo p. t. „Oświata i Wychowanie", które uwzględnia całokształt jego działalności oraz zagadnień pedagogicznych.

„Oświata i Wychowanie" wychodzi co dwa miesiące z wyjątkiem lipca i sierpnia: zeszyt I wyszedł w lutym b. r. Prenumerata roczna wynosi 6 zł. które wpłacać należy na konto czekowe Nr. 30203.

W sprawie wydawnictwa p. t. „Duchowicz Br., Doświadczenia chemiczne przy pomocy możliwie najprostszych środków".

Ministerstwo zwraca uwagę kierowników i dyrekcyj szkół na wydawnictwo p. t.: „Duchowicz Br. prof., Doświadczenia chemiczne przy pomocy możliwie najprostszych środków. Wyd. 3-cie. Lwów, nkł. Księgarni Naukowej, 1925" — nadające się do bibljotek szkolnych dla nauczycieli.

(Nr. II. 5444/29).

W sprawie wydawnictw: Banasiński E., „Japonja współczesna“ i „Pol. W. S., Persja“.

Ministerstwo zwraca uwagę kierowników i dyrekcyj szkół na wydawnictwa: 1) „Japonja współczesna. Sprawozdanie ekonomiczne dr. E. Banasińskiego, kierownika wydziału konsularnego poselstwa Rzplitej Polskiej w Tokio. Nakładem Min. Spr. Zagranicznych. Warszawa, 1928“; 2) „Persja. Opracował konsul i kierownik wydziału konsularnego przy poselstwie Rzeczypospolitej Polskiej w Teheranie, Wiktor Szczepan Pol. Nkł. Min. Spraw. Zagranicznych. Warszawa, 1928“ — jako na godne polecenia do bibljotek szkolnych nauczycielskich.

(Nr. II. 18136/28).

W sprawie wydawnictwa p. t. „Kerschensteiner G., Pojęcie szkoły pracy“.

Ministerstwo zwraca uwagę kierowników i dyrekcyj szkół na wydawnictwo p. t.: „Kerschensteiner Georg. Pojęcie szkoły pracy. Przełożyła A. Kierska, Książnica-Atlas, Lwów—Warszawa, 1926“ — godne polecenia do bibljotek nauczycielskich przy seminarjach nauczycielskich.

(Nr. II. 6503/28).

W sprawie wydawnictwa p. t. „Hełm Pirgo M., Kartoznawstwo i wojskowe wyzyskanie terenu“.

Ministerstwo zwraca uwagę kierowników i dyrekcyj szkół na wydawnictwo p. t.: „Hełm Marjan, kpt. inż., Kartoznawstwo i wojskowe wyzyskanie terenu. Lwów—Warszawa—Kraków. Zakład Nar. im. Ossolińskich“ — nadające się do bibljotek szkolnych nauczycielskich ze względu na poprawne traktowanie kartografji i szkicownictwa.

(Nr. II. 12529/27).

W sprawie wydawnictwa p. t. „Dzierzbicka W., O uzdolnieniach zawodowych nauczyciela wychowawcy“.

Ministerstwo zwraca uwagę kierowników i dyrekcyj szkół na wydawnictwo p. t.: „Dzierzbicka Wanda, O uzdolnieniach zawodowych nauczyciela wychowawcy na podstawie ankiety. Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa, 1926“ — nadaje się do bibljotek nauczycielskich jako książka pomocnicza przy wykładach pedagogiki.

(Nr. II. 6504/28).

W sprawie wydawnictwa: Jachimecki Zdz., Fryderyk Chopin.

Ministerstwo zwraca uwagę kierowników i dyrekcyj szkół na wydawnictwo p. t. Jachimecki Zdzisław, Fryderyk Chopin. Rys życia i twórczości. Kraków, 1927, nkł. Drukarni Narodowej — godne polecenia do bibljotek szkół średnich ogólnokształcących.

(Nr. II. 5349/29).

W sprawie wydawnictwa: Dembowski J., Zasady biologji ogólnej.

Ministerstwo zwraca uwagę kierowników i dyrekcyj szkół na wydawnictwo p. t. Dembowski Jan, Zasady biologji ogólnej. Warszawa, 1927, M. Arct — nadające się do bibljotek szkolnych nauczycielskich.

(Nr. II. 162/28).

W sprawie wydawnictwa: Sztuka i Praca.

Ministerstwo zwraca uwagę kierowników i dyrekcyj szkół na czasopismo p. t.: Sztuka i Praca. Dwutygodnik poświęcony sprawom sztuk' i kultury. Redaktor i wydawca Zygmunt Witkowski — godne polecenia do bibljotek nauczycielskich szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących oraz seminarjów nauczycielskich ze względu na szeroko uwzględniony dział wiadomości o stronie artystycznej miast i muzeów polskich, oraz poważne lustrowane artykuły o rzemiosłach artystycznych i sztuce ludowej, mogące służyć jako cenne informacje przy nauczaniu rysunku i robót ręcznych.

(Nr. II. 3007 29).

Cena nr. 5 . . . . zł 1,00
płatnych zaraz po otrzymaniu numeru.
Nr. konta czekowego . P. K. O. 301 973

Cena ogłoszeń:
cała strona 50 zł, 1/2 strony 25, 1/4 strony 12 zł 50 gr
Adres Redakcji i Administracji
»Dziennik Urzędowy Wydziału Oświecenia Publ.«
Katowice, szkoła Szafranka, ul. Szafranka.

Tłoczono w Drukarni Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego